

Kurzemes plānošanas reģions

**UZRAUDZĪBAS PĀRSKATS
PAR KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2015.-2020.GADAM UN
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS LĪDZ
2030.GADAM ĪSTENOŠANU**

Kuldīga, 2018

SATURS

Izmantotie saīsinājumi un termini	3
Ievads	5
Ieviešanas un īstenošanas uzraudzības metodika	6
Kontroles rādītāji un to attīstības dinamika	8
2.1. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis „GUDRA ATTĪSTĪBA”	8
2.2. Vidēja termiņa prioritātes „Zināšanu Kurzeme 2020”	13
sasniegšanas rādītāji	13
2.3. Vidēja termiņa prioritātes „Radošā Kurzeme 2020”	19
sasniegšanas rādītāji	19
2.4. Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020”	20
sasniegšanas rādītāji	20
2.5. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis	22
„PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE”	22
2.6. Vidēja termiņa prioritātes „Dzīvesvieta Kurzeme 2020”	25
sasniegšanas rādītāji	25
2.7. Vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020”	28
sasniegšanas rādītāji	28
2.8. Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” sasniegšanas	31
rādītāji	31
2.9. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis „GLOBĀLĀ SAISTĪBA UN	35
ATVĒRTĪBA”	35
2.10. Vidēja termiņa prioritātes „Sadarbības Kurzeme 2020”	35
sasniegšanas rādītāji	35
2.11. Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemes tēls 2020”	36
sasniegšanas rādītāji	36
Izvērtējuma kopsavilkums	40

Izmantotie saīsinājumi un termini

CSDD	Ceļu satiksmes drošības direkcija
CSP	Centrālās statistikas pārvalde
DI	Deinstitucionalizācija
Eiropa2020	Eiropas Savienības izaugsmes stratēģija „Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei”
EUR	Eiropas Savienības vienotās valūtas euro (eiro) kods ISO (starptautisks standarts, kas ar trīs burtu kodu palīdzību apraksta naudas vienības)
ETL	Elektrotransportlīdzekļi
KPRA	Kurzemes plānošanas reģiona administrācija
KPR	Kurzemes plānošanas reģions
Kurzeme2020	KPR Attīstības programma 2015.-2020.gadam
Kurzeme2030	KPR Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam
Kurzemes reģions	Kurzemes plānošanas reģiona teritorija, kurā ietilpst 20 pašvaldību – Ventspils pilsētas, Liepājas pilsētas, Aizputes novada, Alsungas novada, Brocēnu novada, Dundagas novada, Durbes novada, Grobiņas novada, Kuldīgas novada, Mērsraga novada, Nīcas novada, Pāvilostas novada, Priekules novada, Rojas novada, Rucavas novada, Saldus novada, Skrundas novada, Talsu novada, Vaiņodes novada un Ventspils novada pašvaldības administratīvās teritorijas
LAD	Lauku atbalsta dienests
LIZ	Lauksaimniecībā izmantojamās zemes
LM	Labklājības ministrija
LVC	Valsts akciju sabiedrība „Latvijas Valsts ceļi”
NVPT	Nacionālo veselīgo pašvaldību tīkls
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PV	Pievienotā vērtība
PVD	Pārtikas un veterinārais dienests
RAIM	Reģionālās attīstības indikatora modulis
SM	Satiksmes ministrija
SPKC	Slimību profilakses un kontroles centrs
TENT-T	Valsts galvenie autoceļi
VI	Veselības inspekcija

VIAC	Valsts izglītības attīstības aģentūra
VSAC	Valsts sociālās aprūpes centrs
VZD	Valsts zemes dienests

Ievads

Teritorijas attīstības plānošanas likuma 11. panta 1. punkts nosaka, ka plānošanas reģions izstrādā un apstiprina plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu, kā arī koordinē un uzrauga tās īstenošanu.

Šis ir otrais uzraudzības pārskats Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) aktuālajiem reģionālās attīstības plānošanas dokumentiem – Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015. – 2030. gadam un Attīstības programmai 2015. – 2020. gadam. Uzraudzība tiek balstīta uz publiski pieejamiem, kā arī institūcijām pieprasītiem statistikas datiem par KPR plānošanas dokumentu izstrādes laikā izvirzītiem rezultatīvajiem rādītājiem. Rezultatīvie rādītāji balstīti uz noteiktiem stratēģiskiem mērķiem un vidēja termiņa prioritātēm. To novērtēšana un tendences noteikšana parāda Kurzemes plānošanas reģiona attīstības virzību.

Uzraudzības pārskats par 2017.gadu ietver plānošanas dokumentu ieviešanas un uzraudzības metodiku, detalizētu rezultatīvo rādītāju izvērtējumu gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi, kā arī kopsavilkumu par uzraudzības īstenošanu un situāciju KPR.

Uzraudzības pārskatu izstrādāja Kurzemes plānošanas reģiona telpiskās attīstības plānotāja Indra Murziņa, izmantojot Uzraudzības pārskatu par 2016.gadu, kuru izstrādāja KPR Plānošanas nodaļa.

Ieviešanas un īstenošanas uzraudzības metodika

Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzību veic kopīgi ar Kurzeme2030 uzraudzību, novērtējot izmaiņas rezultatīvajos rādītājos:

- **ilgtermiņa stratēģisko mērķu sasniegšanas rādītāji** – teritorijas attīstības rādītāji, kurus KPRA nevar tieši ietekmēt ar savām rīcībām, bet kuri liecina par vēlamu izmaiņu sasniegšanu vai nesasniegšanu;
- **vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas rādītāji** – politikas rādītāji, kurus KPRA kā institūcija var netieši ietekmēt ar savu lomu un darbībām;
- **plānoto darbību rezultāti** – iznākuma (output) rezultatīvie rādītāji, kurus KPRA var tieši ietekmēt, veicot rīcības virzienu ietvaros plānotās KPRA darbības sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām;
- **KPRA darbības rādītāji**, kas novērtējami katru gadu un iekļaujami ikgadējā uzraudzības ziņojumā, lai sekotu līdzi rīcības plāna ieviešanas efektivitātei un vēlamā rezultāta sasniegšanai:
 - Līdz 2020.gadam īstenoto projektu skaits ar KPRA līdzdalību;
 - Indikatīvais finansējuma apjoms (EUR) KPRA aktivitātēm;
 - Rīcības plāna īstenošanā iesaistīto pušu skaits.

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu veido 3 mērķi un 8 attīstības prioritātes:

Kurzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes un rīcības ir integrētas – akcentējot pārnozaru rīcības, kas centrētas uz cilvēku un sabiedrības lomu, gudrās/sarūkošas

attīstības izmaiņu orientētas. Lai sasniegtu labāku dzīves kvalitāti, nepieciešams daudzveidīgu jomu kopdarbs, iezīmējot atsevišķas būtiskas izmaiņu veicinošas aktivitātes. Mērķi, prioritātes un rīcības ir turpmāko aktivitāšu orientieri un nav uzskatāmi par hierarhiski pakārtotiem.

Sasniedzamie rādītāji tiek konkretizēti attīstības programmā *Kurzeme2020*. Rādītāji var tikt papildināti Stratēģijas uzraudzības procesā.

Uzraudzības pārskatā tiek analizēta Attīstības programmā iekļauto ilgtermiņa un vidēja termiņa kontroles rādītāju dinamika un īstenotās aktivitātes, izmantojot jaunāko pieejamo statistisko informāciju.

Lai analizētu tendenci, rādītāji tiek salīdzināti ar bāzes gadu un 2016. gadu (dažiem rādītājiem pēdējais statistikā pieejamais gads atšķiras).

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas kontroles rādītāji

Pārskata vajadzībām tiks izmantoti sekojoši apzīmējumi rezultatīvo rādītāju tendencei un novērtējumam:

Rādītāja vērtība ir samazinājusies vai palielinājusies, un izmaiņām ir pozitīva attīstības tendence;

Rādītāja vērtība ir samazinājusies vai palielinājusies, bet izmaiņām ir negatīva attīstības tendence;

Rādītāju vērtības nav mainījušās vai mainījušās minimāli, un pie pastāvošās tendences ir risks nesasniegt sagaidāmo vērtību;

* Rādītāja dati nav pieejami, tāpēc netiek analizēts.

123 Attīstības programmā noteiktā vēlamā vērtība

123 Reālā vērtība, jaunākā statistiskā informācija (gads)

Kontroles rādītāji un to attīstības dinamika

Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. – 2030. gadam un Attīstības programmas 2015. – 2020. gadam ieviešanas uzraudzībai izvēlēti 27 rezultatīvie rādītāji. Tos izvērtējot un nosakot tendenci, tiek izdarīti secinājumi par Kurzemes reģiona attīstību un iespēju sasniegt nākamo kontroles gadu rādītājus.

2.1. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis „GUDRA ATTĪSTĪBA”

Vērsts uz domāšanas un rīcību maiņu, kas panākami ar ieguldījumiem izglītībā, zinātnē, radošajās industrijās, mainot sabiedrības vidi, attīstot uzņēmējdarbības domāšanu.

Mērķis „Gudra attīstība” ir Kurzemes plānošanas reģiona atbilde uz sarūkošu attīstības tendenci, reģiona attīstības priekšrocībām, varbūtējiem attīstības scenārijiem un attīstības izaicinājumiem/riskiem. Mērķis vērsts uz ekonomikas attīstību.

Ilgtermiņā būtiski jāpalielina iedzīvotāju ienākumi, kas balstīti tehnoloģijās, producējot augstāku pievienoto vērtību.

Ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Gudra attīstība” sasniegšanas analīzei *Kurzeme2020* 2.pielikumā tika izvirzīti 4 rezultatīvie rādītāji. Vēlamā sasniedzamā vērtība noteikta 2020. un 2030. gadiem, taču šī brīža situācijas novērtēšanai, rādītājiem tiek noteikta tendence, salīdzinot tos ar bāzes gadu (sk. 1.tabulu).

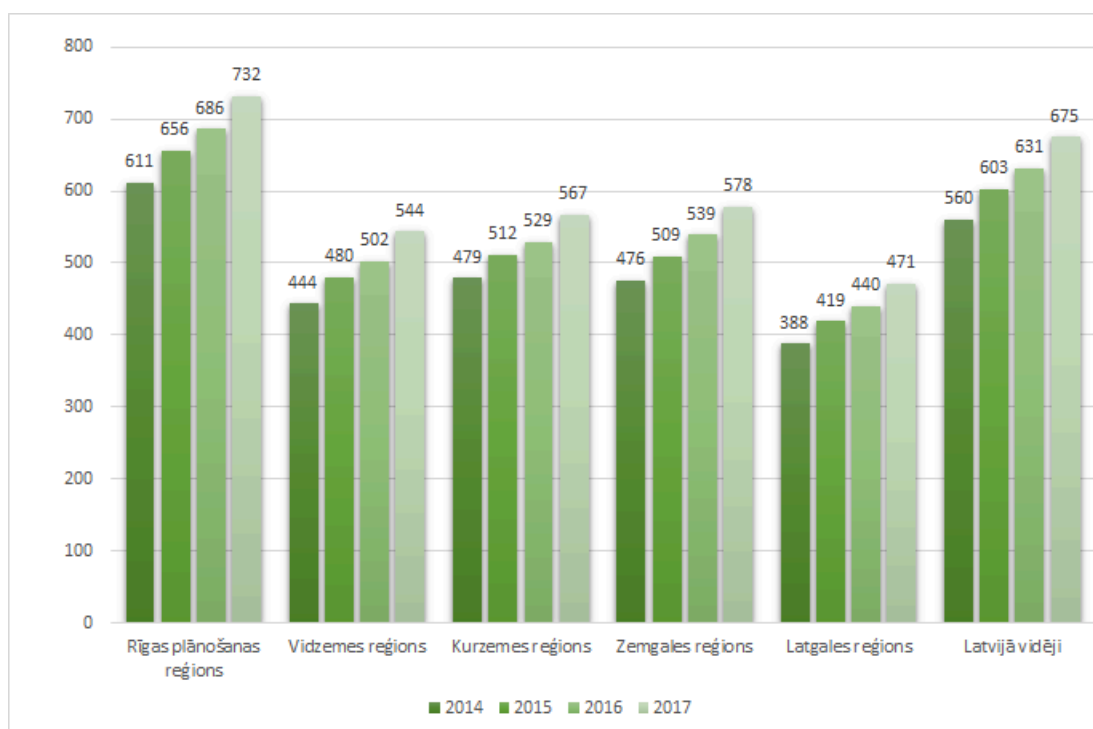
1.tabula. Kurzeme2030 un Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvo rādītāju izmaiņas ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Gudra attīstība” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)		Vēlamā sasniedzamā vērtība				
				2016	2017 (ja nav norādīts citādi)	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)					
Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis “GUDRA ATTĪSTĪBA”									
1	Mēneša vidējā neto darba samaksa, EUR	CSP	479 (2014)	529	567	↑	-	564	790
2	Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju, tūkst., EUR	CSP	7,44 (2012)	7,97 (2014)	7,27 (2015)	↓	-	10,02	14,38

3	Nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst., EUR	RAIM apr.	2,272 (2011)	1,447 (2015)	0,889,78 (2016)	↓	-	2,733	3,315
4	Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP RAIM	68 (2013)	75 (2015)	85 (2016)	↑	-	72	74,6

Viens no ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Gudra attīstība” sasniegšanas rādītājiem ir mēneša vidējā neto darba samaksa, EUR uz strādājošo. Mēneša vidējā neto darba samaksa tiek aprēķināta, no bruto darba samaksas atņemot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, ko maksā strādājošie, un iedzīvotāju ienākuma nodokli.

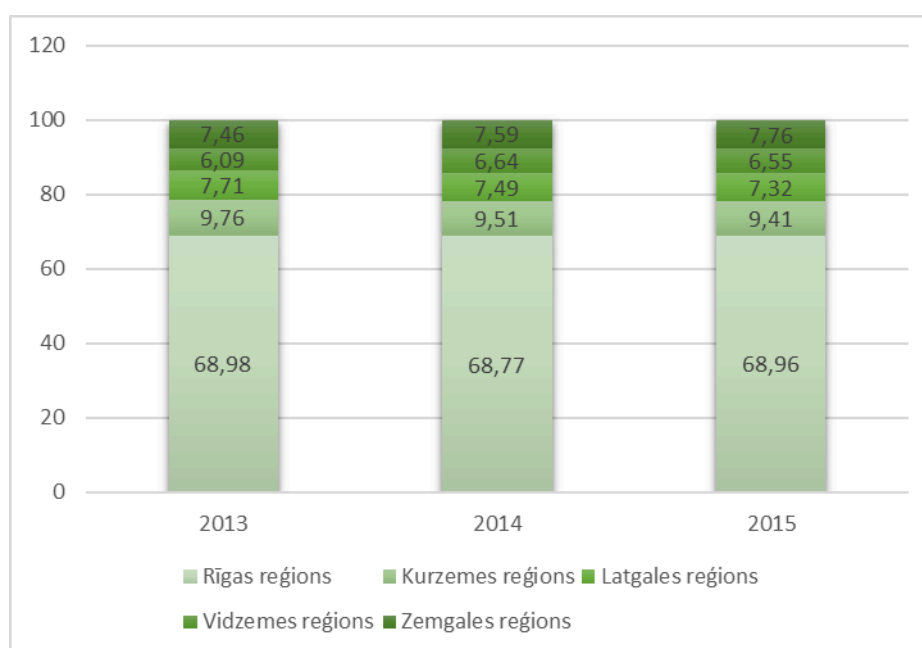
Mēneša vidējā neto darba samaksa Kurzemes reģionā no 2014. gada līdz 2017. gadam ir palielinājusies par 88 EUR uz 1 strādājošo jeb par 18,3% un ir pat nedaudz pārsniegta vēlamā vērtība uz 2020.gadu. Kurzemes plānošanas reģionā mēneša vidējā neto darba samaksa 2017.gadā bijusi 567 EUR, kas ir trešā lielākā starp plānošanas reģioniem. Saglabājot šādas pieauguma tendences, ir iespējams sasniegt un pat pārsniegt vēlamo vērtību uz 2030. gadu. Pieauguma tendence vērojama visā Latvijā, taču Kurzemes plānošanas reģionā tā salīdzinoši ir zemākā - Latvijā vidēji šajā laika posmā mēneša vidējā neto darba samaksa pieaugusi par 20,5%, vislielākais pieaugums bijis Vidzemes plānošanas reģionā (22,5%) – sk. 1. attēlu.

1.attēls. Strādājošo mēneša vidējā neto darba samaksa plānošanas reģionos un Latvijā, EUR
(Avots: CSP)

Kopējās pievienotās vērtības rādītājus reģionos izmanto, lai novērtētu reģiona teritorijā saražoto gala produktu un pakalpojumu summāro vērtību gada laikā. Reģionālās pievienotās vērtības (PV) novērtējums pa darbības veidiem balstās uz kopējās pievienotās vērtības novērtējumu valstī kopumā. Reģiona kopējā pievienotā vērtība ir ražošanas vienības (iestādes) ekonomiskās darbības novērtējums reģionā. PV naudas izteiksmē noteikta kā preču un pakalpojumu izlaides un starppatēriņa vērtības starpība atbilstošā gada faktiskajās cenās¹.

Latvijā lielāko daļu no kopējās pievienotās vērtības starp reģioniem veido Rīgas reģions (vairāk kā 2/3). Salīdzinot ar pārējiem reģioniem, Kurzemes reģiona kopējās pievienotās vērtības īpatsvars ir vislielākais (9,41%), taču tam ir tendence samazināties. Samazinājums vērojams arī Latgales reģionā, bet pieauguma tendence Vidzemes un Zemgales reģionam (sk. 2.attēlu).

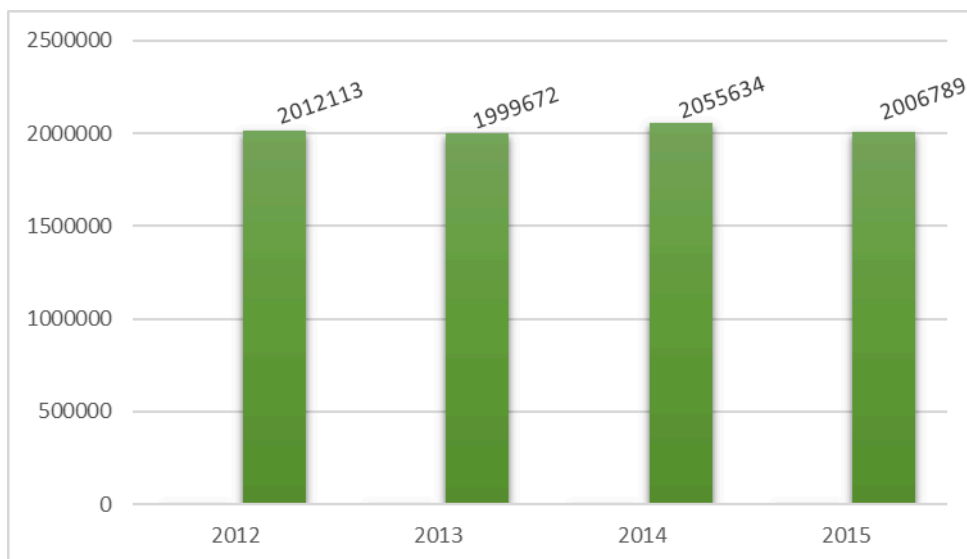
2.attēls. Kopējās pievienotās vērtības īpatsvars % starp Latvijas statistiskajiem reģioniem
2013.-2015.gadā (Avots: RAIM)

Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju aprēķināta pēc CSP, izmantojot datus par Kurzemes reģiona kopējo pievienoto vērtību EUR un iedzīvotāju skaitu konkrētajā gadā. Bāzes gadā (2012) kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju bija 7,44 tūkst. EUR, 2014. gadā tā palielinājusies līdz 7,97 tūkst. EUR, bet 2015.gadā samazinājusies līdz 7,27 tūkst. EUR. Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju no 2012.gada līdz 2015. gadam ir samazinājusies par 0,17 tūkst. EUR (2.3%). Saglabājot līdzšinējās tendences, prognozējams, ka vēlamo rezultātīvo rādītāju sasniegt būs problemātiski. 2012. gadā Kurzemes reģionā kopējā pievienotā vērtība bija 2 012 113 tūkst. EUR, 2014. gadā 2 055 634 tūkst. EUR, 2015.gadā

2 006 789 EUR un tas ir par 5324 tūkst. EUR jeb 0,26% mazāk. (sk. 3. attēlu). No kopējās pievienotās vērtības 2015. gadā pa darbības veidiem vislielākais īpatsvars no kopējā valstī

¹ Avots: CSP

Kurzemē bija ieguves rūpniecībai un karjeru izstrādei (23,95%), lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un zivsaimniecībai (18,39%), transportam un uzglabāšanai (13,55%) un būvniecībai (12,4%), apstrādes rūpniecībai (12,57%). Salīdzinot ar 2014.gadu, pieaugusi ieguves rūpniecības un karjeru izstrādes loma.

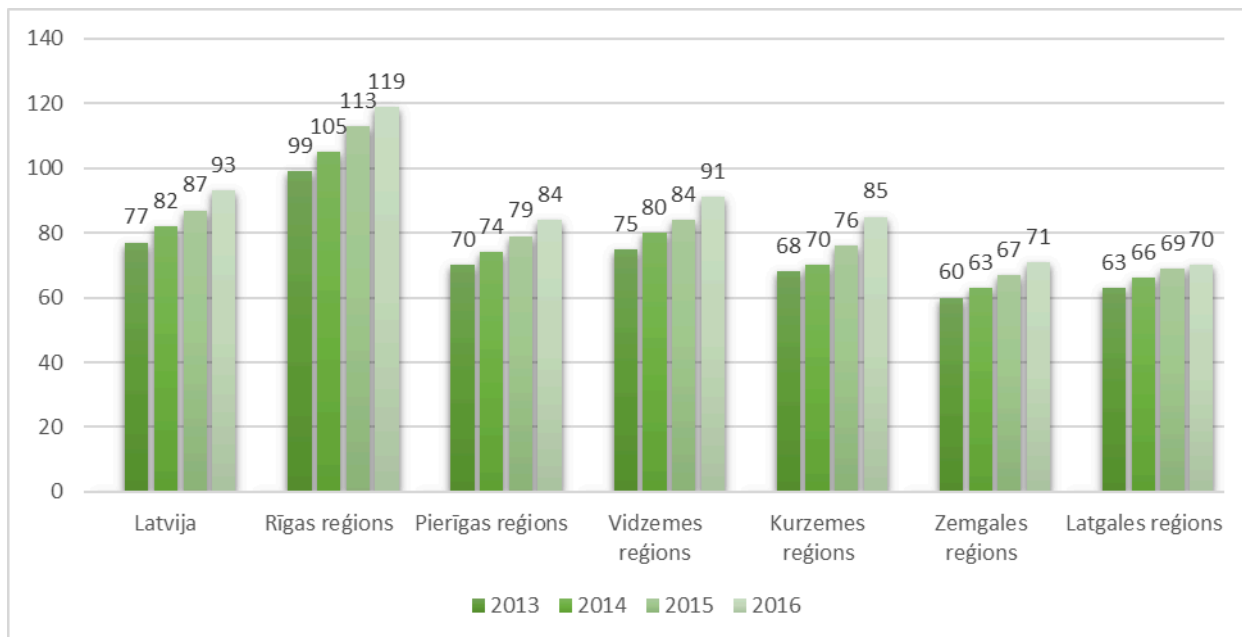

3.attēls. Kopējā pievienotā vērtība Kurzemes reģionā, EUR (Avots: CSP)

Kā ilgtermiņa stratēģiskā mērķa rezultatīvais rādītājs ir izvirzītas nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR. Nefinanšu investīcijās ir ietverti ilgtermiņa nemateriālie ieguldījumi, dzīvojamās mājas, citas būves, ēkas un celtnes, ilggadīgie stādījumi, tehnoloģiskās mašīnas un iekārtas, pārējie pamatlīdzekļi un inventārs, kā arī pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto būvobjektu un kapitālā remonta izmaksas. Kurzemes reģionā kopumā pēc Reģionālā attīstības indikatora moduļa (RAIM) datiem 2016. gadā nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju bija 889,78 EUR. Bāzes gadā (2011) tās bijušas 2272 EUR, 2014.gadā 1393,79 EUR, 2015.gadā 1355,90 EUR. Konstatējams, ka tām ir pastāvīga tendence samazināties, īpaši starp bāzes gadu un 2014.gadu, kā arī starp 2016. un 2015.gadu. Kopumā nefinanšu investīciju uz 1 iedzīvotāju samazinājums pret bāzes gadu (2011) ir 1383 EUR jeb vairāk kā 60%. Vēlamā sasniedzamā vērtība 2020. gadā ir norādīta 2,733 tūkst. EUR uz 1 iedzīvotāju, kuru varētu būt problemātiski sasniegt, ņemot vērā līdzšinējo tendenci.

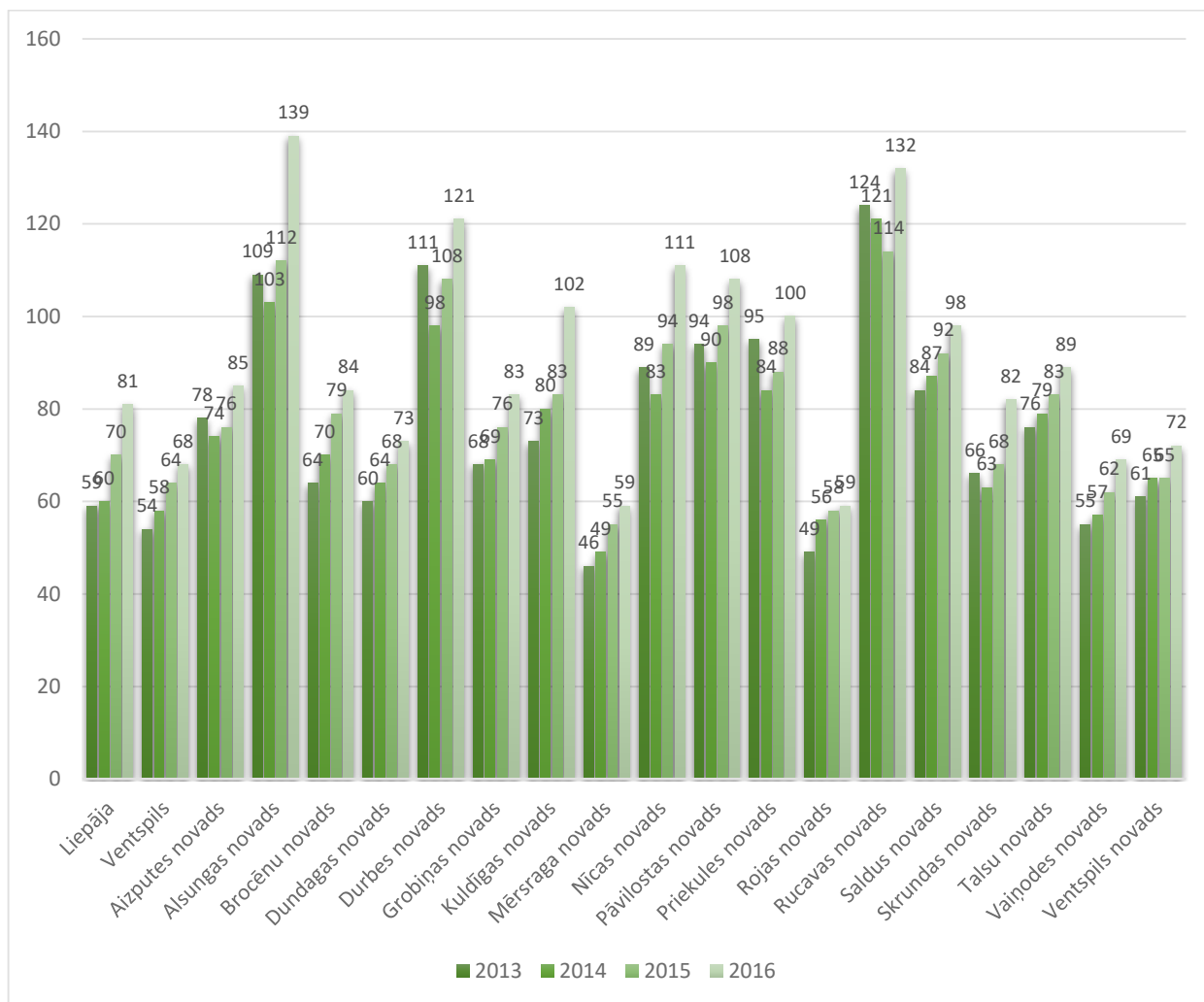
Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaits raksturo iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti reģionā. Tirgus sektora uzņēmumi ir pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības un zemnieku un zvejnieku saimniecības. Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir kā ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Gudra attīstība” rezultatīvais rādītājs. Kurzemes reģionā, tāpat kā visā Latvijā, tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistiskās vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem laika posmā no 2013. gada līdz 2016. gadam ir palielinājies no 68 līdz 85 (4.attēls). Kurzemes reģionā pieaugums (20%) ir lielāks nekā vidēji Latvijā (17%). Šis rādītājs jau 2015. gadā pārsniedza vēlamo sasniedzamo vērtību, kāda bija izvirzīta uz 2020. gadu (72 tirgus sektora ekonomiski

aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem) un tas saistāms ar izmaiņām uzņēmējdarbības formās un nodokļu sistēmā, biežāk izvēloties dibināt mikrouzņēmumus.

4.attēls. Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem statistiskajos reģionos un Latvijā (Avots: CSP)

Ļoti atšķirīgs tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir Kurzemes reģiona pašvaldību teritorijās. 100 vai vairāk tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību uz 1000 iedzīvotājiem 2016. gadā bija Rucavas (132), Alsungas (139), Durbes (121), Kuldīgas (102) un Priekules (100) novados, bet viszemākie rādītāji Mērsraga un Rojas novados, kur bija katrā 59 tirgus sektora ekonomiski aktīvās statistiskās vienības uz 1000 iedzīvotājiem (sk. 5.attēlu).

5.attēls. Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem Kurzemes reģiona pašvaldībās 2016.gadā (Avots: CSP)

2.2.Vidēja termiņa prioritātes „Zināšanu Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

Ceļā uz *Kurzeme2020* stratēģisko mērķu sasniegšanu Kurzemes plānošanas reģions izvirzīja 8 vidēja termiņa prioritātes. Vidēja termiņa prioritātes ir savstarpēji pakārtotas un integrētas ar *Kurzeme2030* ilgtermiņa attīstības prioritātēm un veido vienotu pasākumu kopumu, kas vērsts uz stratēģisko mērķu sasniegšanu.

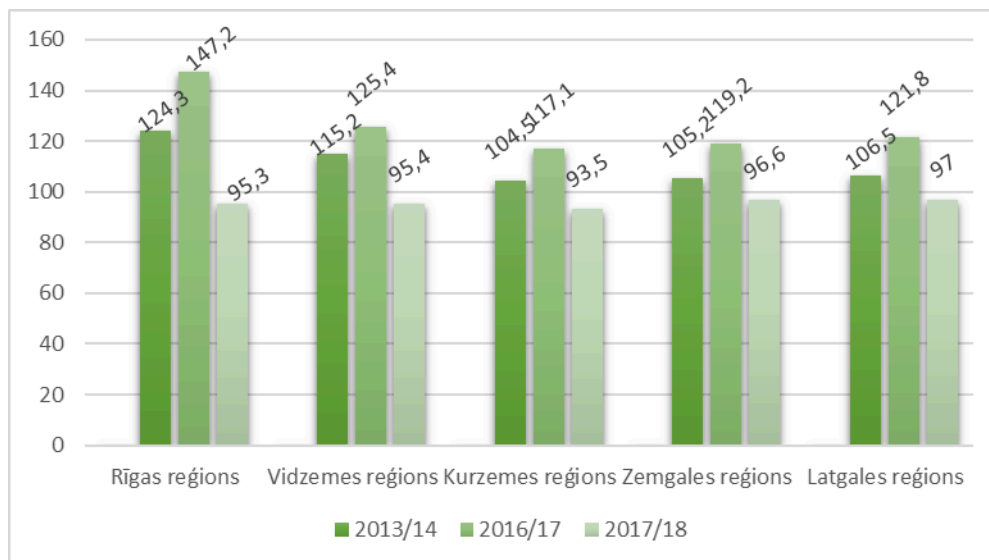
Vidēja termiņa prioritāte „Zināšanu Kurzeme 2020” paredz uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības attīstību. Prioritātes rīcības virziens RV1 - kvalitatīva, darba tirgum pielāgota izglītība mūža garumā – vērsts uz vispārējās, augstākās, profesionālās, kā arī mūžizglītības pieejamības un kvalitātes paaugstināšanu un pielāgošanu darba tirgus prasībām.

Vidēja termiņa prioritātes „Zināšanu Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzei *Kurzeme2020* 2.pielikumā tika izvirzīti 4 rezultatīvie rādītāji –sk. 2.tabulu.

2.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultātīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes
„Zināšanu Kurzeme 2020” sasniegšanai

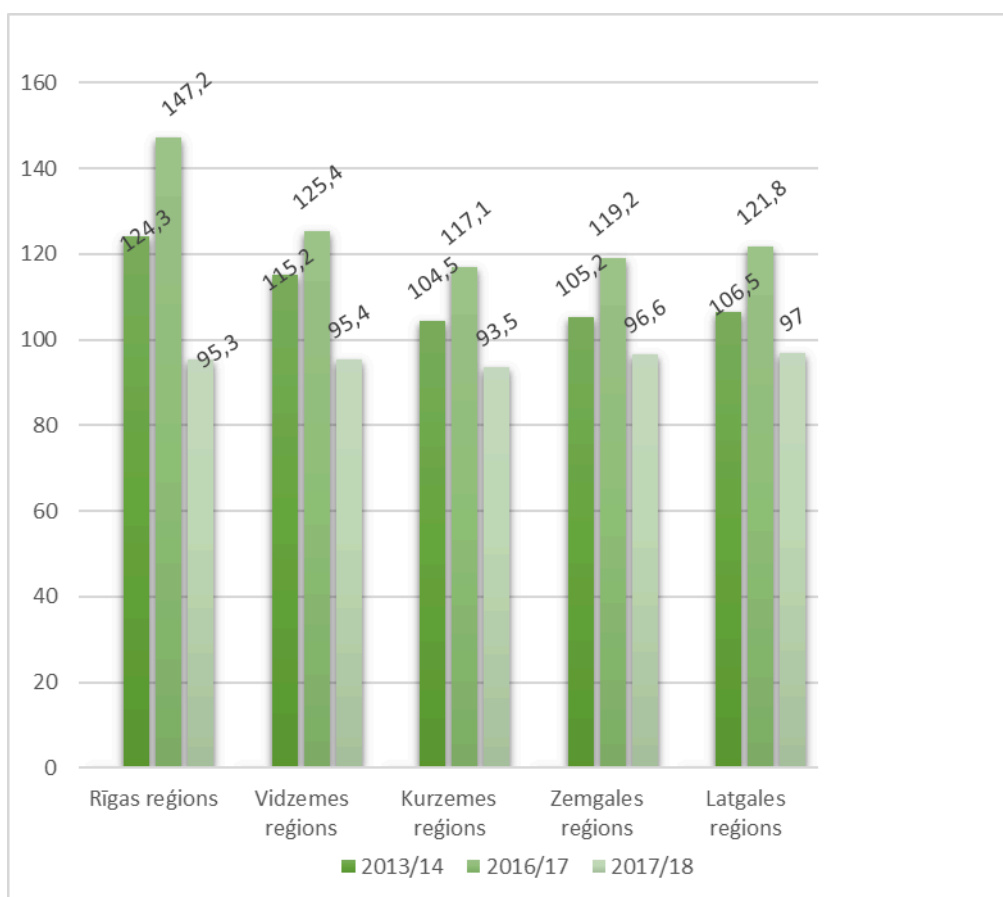
ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
5	Studējošo skaists augstskolās uz 10000 iedzīvotājiem	CSP, KPR apr.	106 (2013)	107 117 (2016/17)	93,5 (2017/18)	↓	111	115	116
6	Mācības pārtraukušo jauniešu īpatsvars 18-24 gadu vecuma grupā, %	CSP	14,7 (2013)	14,3	13,8	↑	13	10	9
7	Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību 30-34 gadu vecuma grupā, %	CSP	28,7 (2013)	29,5	31,9	↑	30,8	32	34
8	Iedzīvotāju īpatsvars 20-64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā	CSP	4,2 (2013)	4,4	9,2	↑	4,6	5	7

Pēc CSP datiem, augstskolās un koledžās uzņemto studentu sadalījums pēc dzīvesvietas Kurzemes reģionā no 2014./15. m.g. līdz 2017./18. m.g. kopumā ir samazinājies no 2957 līdz 2489, par 468 uzņemtajiem studentiem. Visvairāk uzņemto studentu pēc dzīvesvietas Kurzemes reģionā bijis 2015./16. m.g., kad uzņemti 3166 studenti. Salīdzinot ar citiem statistiskajiem reģioniem, kopumā līdzīga tendence vērojama visā Latvijā un arī citos reģionos, izņemot Rīgas reģionu, kur studentu skaita izmaiņas šajā laika periodā ir bijušas pozitīvas – tas pieaudzis par 1216 studentiem jeb 11,6% (6.attēls).

6.attēls. Augstskolās, koledžās uzņemto studentu sadalījums pēc dzīvesvietas statistiskajos reģionos un Latvijā (Avots: CSP)

Studējošo skaits augstskolās uz 10000 reģiona iedzīvotājiem Kurzēmē laika posmā no 2013./2014.m.g. līdz 2017./2018.m.g. ir samazinājies no 106 līdz 93,5. Salīdzinot ar citiem reģioniem, Kurzēmē studējošo skaits uz 10000 iedzīvotājiem 2017./2018.m.g. ir mazākais Latvijā – 93,5 (sk.7.attēlu), vislielākais tas ir bijis Zemgales reģionā – 96,6. *Kurzeme2020* vidēja termiņa prioritātes „Zināšanu Kurzeme 2020” vēlamā sasniedzamā vērtība uz 2016. gadu tika pārsniegta, - 107, taču 2017.gadā tā bijusi ievērojami zemāka kā bāzes gadā, kas skaidrojams ar iedzīvotāju skaita samazināšanos un sabiedrības novecošanos.

7.attēls. Studējošo skaits augstskolās uz 10000 iedzīvotājiem statistiskajos reģionos (Avots: Aprēķins pēc CSP datiem)

Izglītība ir viens no pamatmērķiem ES desmit gadu izaugsmes stratēģijā „Eiropa 2020”.

Stratēģija ietver divus apakšmērķus, kas jāsasniedz izglītības jomā:

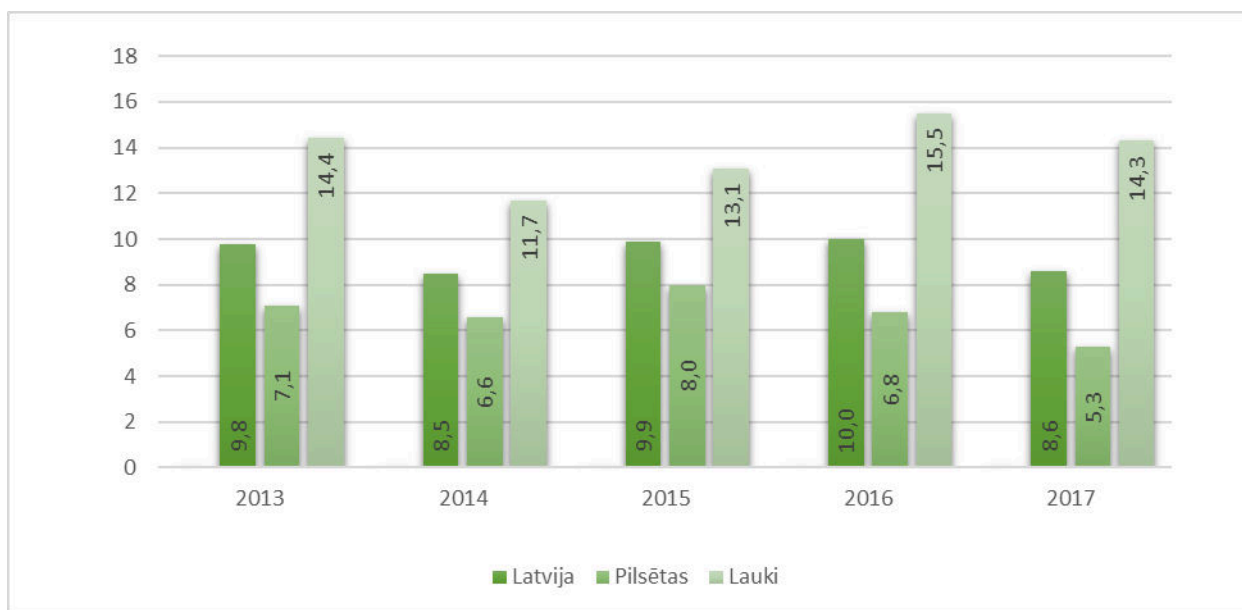
1. Mācības pārtraukušo jauniešu (18–24 gadu vecumā) īpatsvars ES jāsamazina līdz 10 % (Latvijas individuālais mērķis – 13,4 %).
2. Vismaz 40 % iedzīvotāju 30–34 gadu vecumā jāiegūst augstākā izglītība (Latvijas individuālais mērķis – 34–36 %).²

CSP dati par mācības pārtraukušo jauniešu īpatsvaru 18–24 gadu vecuma grupā, iedzīvotāju īpatsvaru ar augstāko izglītību 30–34 gadu vecuma grupā, kā arī iedzīvotāju īpatsvaru 20–64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā 2016. gadā nebija pieejami par statistiskajiem reģioniem, bet tikai kopumā par Latviju, līdz ar to nebija iespējams veikt tendences novērtējumu par Kurzemes plānošanas reģionu. KPR neveica atsevišķus pētījumus par šiem rezultātīvajiem rādītājiem.

² Avots: CSP,

Mācības pārtraukušo jauniešu īpatsvars 18-24 gadu vecuma grupā Latvijā kopumā ir svārstīgs. No 2013.gada līdz 2016.gadam tam bija vērojama tendence pieaugt, 2016.gadā tas bija 10%, bet 2017.gadā tas ir samazinājies līdz 8,6% (sk. 8.attēlu). Ļoti atšķirīgi rādītāji ir starp pilsētu un lauku jauniešiem - lauku jauniešu grupā 2017.gadā tas bija 14,3%, bet pilsētās 5,3%.

Pēc CSP datiem, Kurzemes reģionā 2013. gadā 14,7 % no jauniešiem 18 – 24 gadu vecumā bija pārtraukuši mācības, tas ir vairāk nekā vidēji Latvijā (9,8%) un lauku teritorijās (14,4%). Vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gadā bija norādīta 14,3%. Pēc CSP datiem, Kurzemes reģionā 2017.gadā šis rādītājs ir 13,8%, līdz ar to nav neiespējami sasniegt 2018.gadam norādīto vēlamā vērtību 13,0%.

8.attēls. Mācības pārtraukušo jauniešu īpatsvars 18-24 gadu vecuma grupā, % Latvijā, pilsētās un laukos (Avots: CSP)

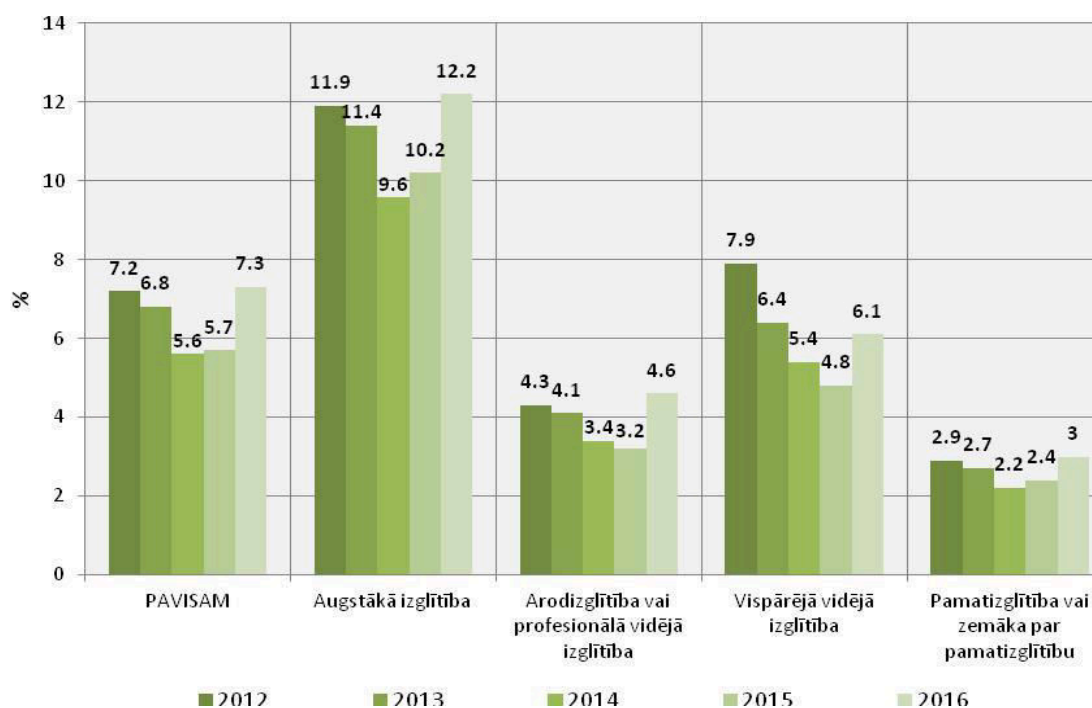
Pēc CSP datiem, 2016. gadā Latvijā bija 42,8 % iedzīvotāju ar augstāko izglītību 30– 34 gadu vecumā. Šim rādītājam ir tendence palielināties - 2013. gadā bija 40%, 2015. gadā - 41,3%³. Latvijā no 2013. gada iedzīvotāju ar augstāko izglītību 30 – 34 gadu vecumā īpatsvars palielinājies par 2,8%.

Kurzemes reģionā vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gadā bija norādīta 29,5% (0,8% pieauguma tendence no bāzes gada - 2013.). Pēc CSP sniegtajiem datiem, 2017.gadā Kurzemes reģionā šis rādītājs bija 31,9% un ir pārsniegta 2018.gadam vēlamā vērtība 30,8%. Viens no „Zināšanu Kurzeme 2020” rezultatīvajiem rādītājiem saistīts ar iedzīvotāju īpatsvaru 20–64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā. Pēc CSP apkopotās informācijas un datiem, ar mūžizglītībā iesaistītām personām saprot 20–64 gadu vecus iedzīvotājus, kuri mācās vai piedalās apmācībās četru nedēļu laikā. CSP apkopoti dati par Latviju kopumā, bet nav pieejami dati par atsevišķiem statistiskajiem reģioniem. Latvijā kopumā iedzīvotāju

³ Avots: CSP,

īpatsvars 20–64 gadu vecumā, kas iesaistīti mūžizglītībā no 2013. gada līdz 2016. gadam ir palielinājies par 0,5%, visvairāk mūžizglītībā iesaistās iedzīvotāji ar augstāko izglītību (sk.9.attēlu).

Kurzemes reģionā bāzes gada (2013) vērtība 4,2% no iedzīvotājiem 20–64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā, vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gadā bija 4,4% (palielinājums par 0,2%). Pēc CSP izsniegtajiem datiem Kurzemes reģionā mūžizglītībā iesaistīto iedzīvotāju īpatsvars 20–64 gadu vecumā 2017.gadā bija 9,2%, līdz ar to ir sasniegta un pārsniegta gan 2016.gadam plānotā vērtība, gan arī 2020. un 2030.gadam plānotās vērtības (attiecīgi 5,0 un 7,0). Šis pieaugums liecina par to, ka iedzīvotājiem ir lielākas iespējas un arī interese turpināt izglītoties.

9.attēls. Iedzīvotāji Latvijā 25-64 gadu vecumā mūžizglītībā pēc jau iegūtā izglītības līmeņa, % (Avots: CSP)

2.3. Vidēja termiņa prioritātes „Radošā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

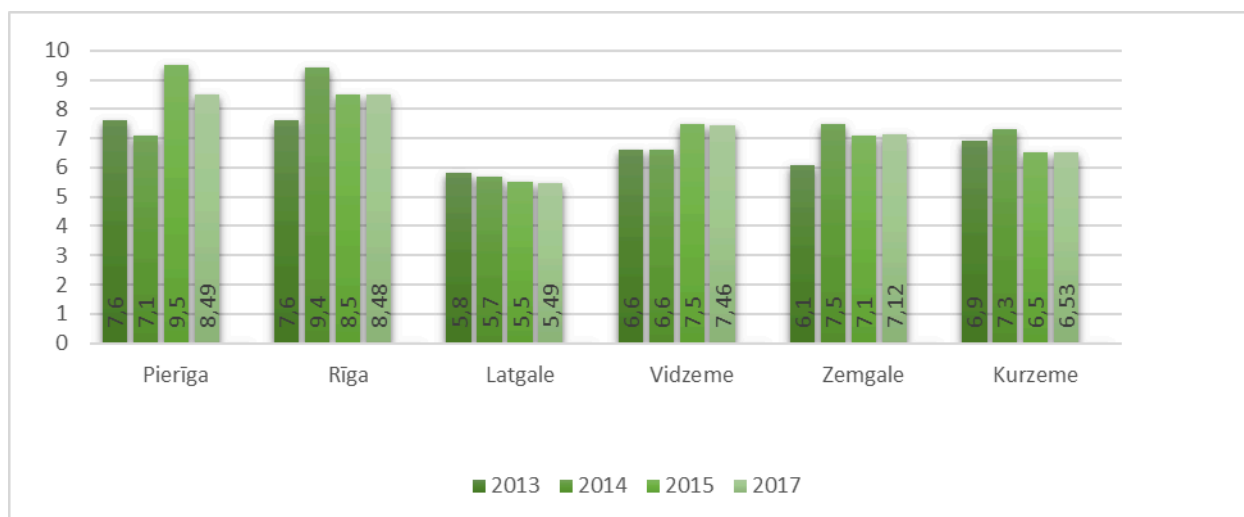
Vidēja termiņa prioritātes „Radošā Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzei tika izvirzīts viens rezultatīvais rādītājs – sk. 3.tabulu.

3.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Radošā Kurzeme 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
9	Patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, %	CSP	6,9 (2013)	6,9 6,5(2015)	6,53 (2017)	↓	7,0	7,1	7,5

Kā vidēja termiņa prioritātes „Radošā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītājs tika izvirzīts patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, %. Atpūtas un kultūras izdevumi bija ceturtie lielākie kopējā patēriņa grozā gan Latvijā vidēji, gan Kurzemes reģionā. No patēriņa izdevumiem Kurzemes reģionā 2016. gadā lielākās grupas bija izdevumi pārtikai un bezalkoholiskajiem dzērieniem (29,2%), izdevumi par mājokli, ūdeni, elektroenerģiju, gāzi un citu kurināmo (16,3%) un transporta izdevumi (12,9%). Salīdzinot ar citiem Latvijas reģioniem, Kurzēm patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī % ir samazinājušies visvairāk (sk. 10.attēlu). Lielākajā daļā reģionu un Latvijā vidēji bija īpatsvara pieauguma tendence.

Salīdzinot ar bāzes gadu (2013), 2017. gadā patēriņa izdevumu īpatsvars atpūtai un kultūrai Kurzemes reģionā samazinājies par 0,37%. Kurzemes reģionā šim rādītājam nav stabila dinamika, vērojamas diezgan lielas rādītāja svārstības starp gadiem (sk. 10.attēlu), tāpēc grūti prognozēt tālāko attīstības dinamiku turpmākajos gados.

10.attēls. Patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī (%) statistiskajos reģionos un Latvijā (Avots: CSP, RAIM)

2.4.Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

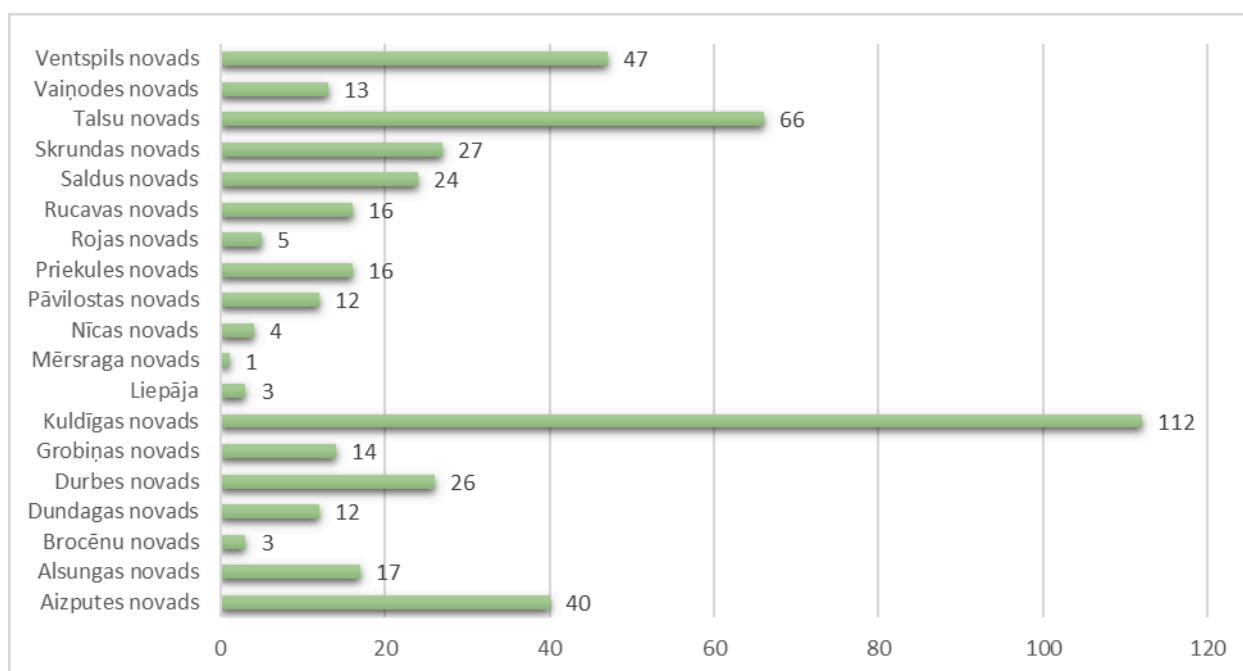
Vidēja termiņa prioritāte „Zaļā Kurzeme 2020” paredz veicināt ecoefektivitāti un „zaļās” inovācijas, veicinot dabas resursu ilgtspējīgu un alternatīvo energoresursu izmantošanu. Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzei tika izmantoti divi rezultātīvie rādītāji (sk. 4.tabulu).

4.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultātīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
10	Kontroles instirūcijās reģistrēto bioloģisko lauksaimniecības uzņēmumu skaits	PVD	326 (2013)	332 439 (2017)	458,0	↑	340	350	480
11	Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars no lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopplatības reģionā, %	LAD	5,6 (2013)	5,7 8,2	8,6	↑	5,8	6	10

Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji saistīti ar bioloģisko lauksaimniecību. Bioloģiskā lauksaimniecība ir vienota lauksaimniecības un pārtikas produktu ražošanas sistēma, kas nodrošina optimālu savstarpēji saistītu ekosistēmas elementu-augsnes, augu, dzīvnieku un cilvēku veselīgu pastāvēšanu. Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas paņēmieni balstās uz ilgtspējīgas ekosistēmas uzturēšanu.

Kontroles institūcijās reģistrēto bioloģisko lauksaimniecības uzņēmumu skaits ņemts no Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) reģistra datiem⁴. Kurzemes reģionā uz 27.07.2018. bija reģistrēti 458 bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmumi. Bioloģisko lauksaimniecības uzņēmumu skaits salīdzinot ar bāzes gadu (2013) palielinājies par 28,8% un pārsniedzis pat 2020. gada norādīto vēlamo sasniedzamo vērtību. Lielākais bioloģisko lauksaimniecības uzņēmumu skaits, līdzīgi kā 2016.gadā, ir Kuldīgas (122), Talsu (66), Ventspils (47) un Aizputes (40) novados (sk. 11.attēlu).

11.attēls. Kontroles institūcijās reģistrēto bioloģisko lauksaimniecības uzņēmumu skaits Kurzemes reģiona pašvaldībās uz 27.07.2018. (Avots: PVD)

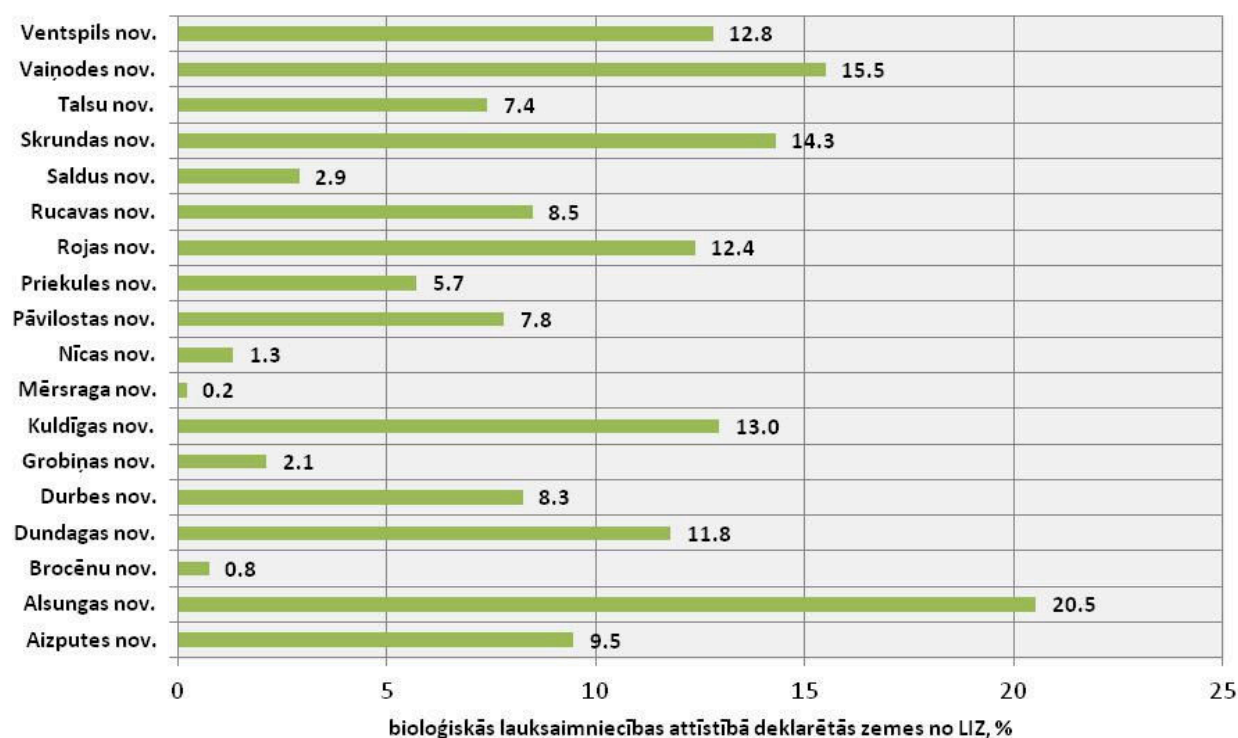
Kurzemes reģionā bioloģiskās lauksaimniecības attīstībā Lauku atbalsta dienestā (LAD) deklarētās platības laika posmā no bāzes gada (2013) līdz 2017. gadam ir palielinājušās. Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars no lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) kopplatības Kurzemes reģionā šajā laikā posmā ir palielinājies par 3%. 2017. gadā Kurzemes reģionā bioloģiskās lauksaimniecības attīstībā deklarētās platības aizņēma

⁴ Avots: PVD, <https://registri.pvd.gov.lv/cr>

37 494 ha (pēc LAD sniegtajiem datiem), bet lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) 435419,5 ha (aprēķins par reģionu pēc VZD datiem⁵)

Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars no LIZ kopplatības Kurzemes reģionā 2017.gadā sasniedza 8,6% no LIZ un tas ir pārsniedzis 2020.gada norādīto vēlamā sasniedzamo vērtību, līdz ar to ir iespējams sasniegt 2030.gadam vēlamā vērtību 10,0%..

Kurzemes reģiona pašvaldībās ir ļoti atšķirīgas bioloģiskās lauksaimniecības attīstībā deklarēto zemju platības un to īpatsvars no pašvaldības LIZ kopplatības. Vairāk kā 10% no LIZ 2016.gadā bija Alsungas, Vainodes, Skrundas, Kuldīgas, Ventspils, Rojas un Dundagas novados (sk.12.attēlu), dati par 2017.gadu nav pieejami.

12.attēls. Bioloģiskās lauksaimniecības attīstībā deklarētās zemes īpatsvars no LIZ Kurzemes reģiona pašvaldībās 2016.gadā (Avots: aprēķins pēc LAD un VZD datiem)

2.5.Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis

„PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE”

Vērsts uz *dzīves un darbības vides maiņu*, kas panākams ar mērķtiecīgām izmaiņām dzīves un darba vidē koncentrējoties uz vietu orientētu attīstību.Mērķis “Pievilcīga dzīves vide” ir

⁵ Avots: VZD, http://www.vzd.gov.lv/files/2017_gada_zemes_parskatsf.pdf.

Kurzemes reģiona atbilde uz ilgtspējīgas telpiskās attīstības izaicinājumiem sarūkošas attīstības tendences apstākļos. Mērķis vērsts uz vietu attīstību. Ilgtermiņā būtiski jāuzlabo vietas un cilvēku sasniedzamība energoefektīvā veidā⁶.

Ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Pievilcīga dzīves vide” sasniegšanas analīzei *Kurzeme2020* 2.pielikumā tika izvirzīti 4 rezultatīvie rādītāji. Vēlamā sasniedzamā vērtība noteikta 2020. un 2030. gadiem, taču šī brīža situācijas novērtēšanai, rādītājiem tiek noteikta tendence, salīdzinot tos ar bāzes gadu (sk. 5.tabulu).

5.tabula KPR Kurzeme2030 un Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Pievilcīga dzīves vide” sasniegšanai

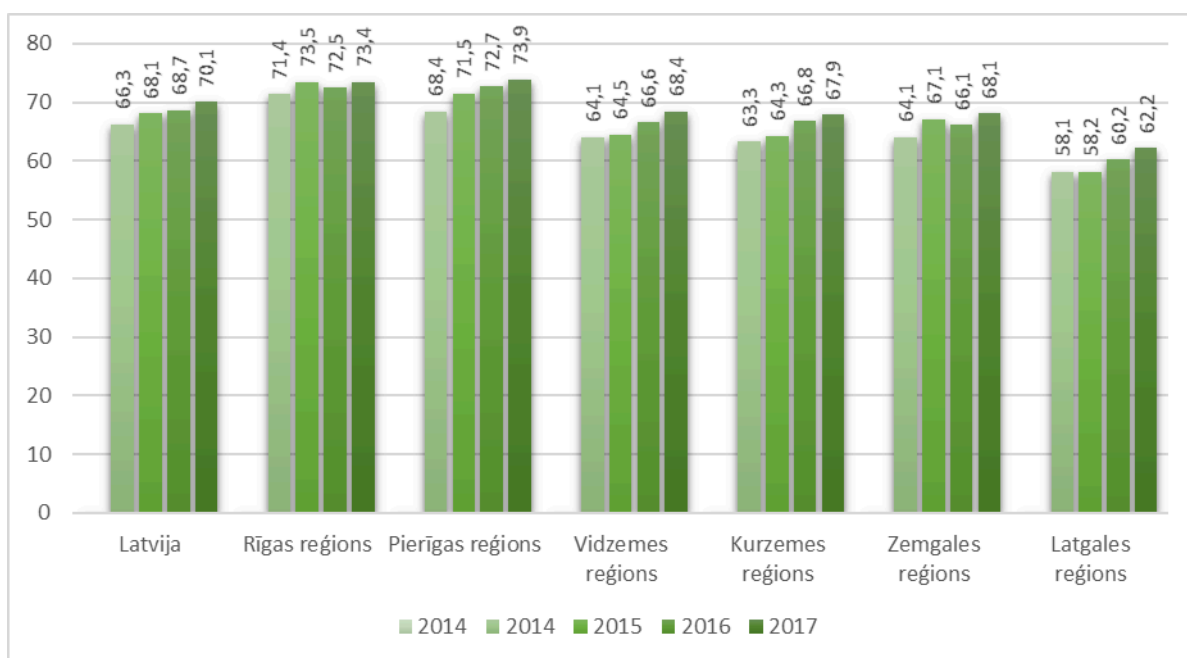
ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
12	Nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 15-64 gadu vecuma grupā, %	CSP	63,3 (2014)	66,8	67,9	↑	-	67,6	71,8
13	Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts reģionālajiem autoceļiem, %	LVC	56 (2014)	86,7	86,5	↑	-	60	70
14	Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem, %	LVC	30,1 (2014)	22	22,5	⇒	-	35	40
15	Iedzīvotāju īpatsvars vecuma grupā no 16-74 gadiem, kas neizmanto internetu sadarbībai ar valsts	CSP	23,3 (2014)	10,2	11,7	⇒	-	15	10

Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis „Pievilcīga dzīves vide” rezultatīvais rādītājs – nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 15-64 gadu vecuma grupā Kurzemes reģionā ir ar pozitīvu attīstības

⁶ Energoefektīvs veids – pakalpojumu un produktu ražošana samazinot enerģijas patēriņu,

tendenci. 2014. gadā nodarbināti bija 63,3 % iedzīvotāji, 2016. gadā nodarbināto īpatsvars palielinājies līdz 66,8%, bet 2017.gadā pieaudzis vēl līdz 67,9%, nedaudz pārsniedzot vēlamo sasniedzamo vērtību 2020.gadam. Saglabājot šāda pieauguma tendences ir iespējams sasniegt vēlamo sasniedzamo vērtību 2030. gadam.

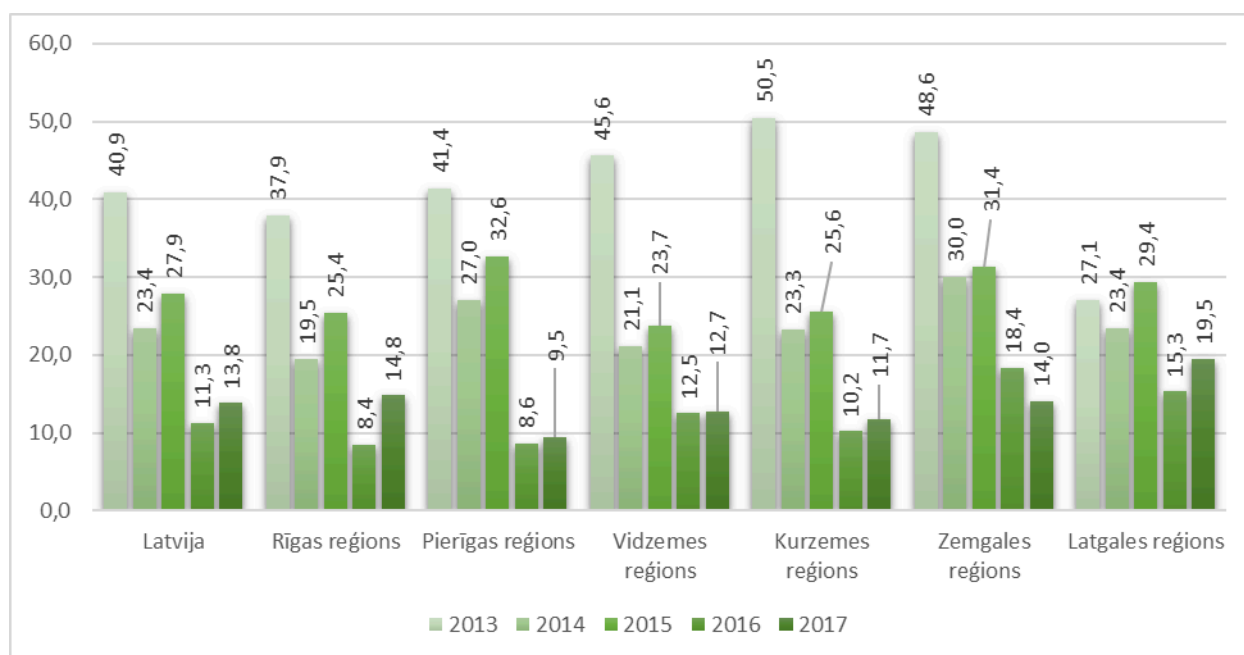
Latvijā vidēji šis rādītājs 2017.gadā bijis 70,1% (pilsētās 71,8%, laukos 66,4%). Kurzemes reģionā nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 15-64 gadu vecuma grupā (%) 2017.gadā, salīdzinot ar citiem reģioniem, ir viens no zemākajiem Latvijā, zemāks tas ir vienīgi Latgales statistiskajā reģionā (62,2%), taču kopumā nav lielu atšķirību starp Kurzemes (67,9%), Zemgales (68,1%) un Vidzemes (68,4%) reģioniem – skat. 13.attēlu.

13.attēls. Nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 15-64 gadu vecuma grupā (%) statistiskajos reģionos un Latvijā (Avots: CSP)

KPR *Kurzeme2030* un *Kurzeme2020* ieviešanas uzraudzības rezultātvajos rādītājos norādītie dati par autoceļu ar melno segumu īpatsvaru no valsts reģionālajiem autoceļiem un autoceļu ar melno segumu īpatsvaru no valsts vietējiem autoceļiem nav savstarpēji salīdzināmi. Vērojama datu neatbilstība starp bāzes gadu (2014) un LVC sniegtajiem datiem par 2016. gadu un 2017.gadu. Pēc LVC sniegtās informācijas 2016.gadā Kurzemes plānošanas reģionā valsts reģionālo autoceļu garums bija 1177 km, no tiem asfaltēts segums 1020 km (86,7%), valsts vietējo autoceļu garums 2435 km, no tiem asfaltēts segums 536 km (22%). Savukārt 2017.gadā pēc LVC sniegtajiem datiem autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts reģionālajiem autoceļiem bija 86,5%, bet no valsts vietējiem autoceļiem 22,5%, tātad kopumā nav būtisku izmaiņu, salīdzinot ar 2016.gadu.

No bāzes gada (2014) līdz 2016. gadam strauji samazinājies iedzīvotāju īpatsvars vecuma grupā no 16-74 gadiem, kas neizmanto internetu sadarbībai ar valsts, pašvaldību vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem. Ja 2014. gadā gandrīz $\frac{1}{4}$ iedzīvotāju neizmantoja internetu šādu funkciju veikšanai, tad 2016. gadā tie bija tikai 10,2%, kas krietni apsteidza *Kurzeme 2020* ilgtermiņa stratēģiskā mērķa „Pievilcīga dzīves vide” norādīto sasniedzamo vērtību 2020. gadā. Kurzemes reģionā šis rādītājs bija labāks nekā vidēji Latvijā (2016.gadā – 11,3%), vēl vairāk tas bija sarucis vienīgi Rīgas un Pierīgas statistiskajos reģionos (sk.14.attēlu). Savukārt 2017.gadā, salīdzinot ar 2016.gadu, pēc CSP datiem Latvijā kopumā un visos reģionos, izņemot Zemgali, šis rādītājs ir pieaudzis par 0,2-6,4%. Zemgalē tas samazinājies par 4,4%, Kurzēm pieaudzis par 1,5% un bijis 11,7%. Šāda tendence Latvijā kopumā varētu būt skaidrojama ar iedzīvotāju neuzticēšanos darījumiem internetā.

14.attēls. Iedzīvotāju īpatsvars vecuma grupā no 16 -74 gadiem, kas neizmanto internetu sadarbībai ar valsts, pašvaldību vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, % statistiskajos reģionos un Latvijā (Avots: CSP)

2.6.Vidēja termiņa prioritātes „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

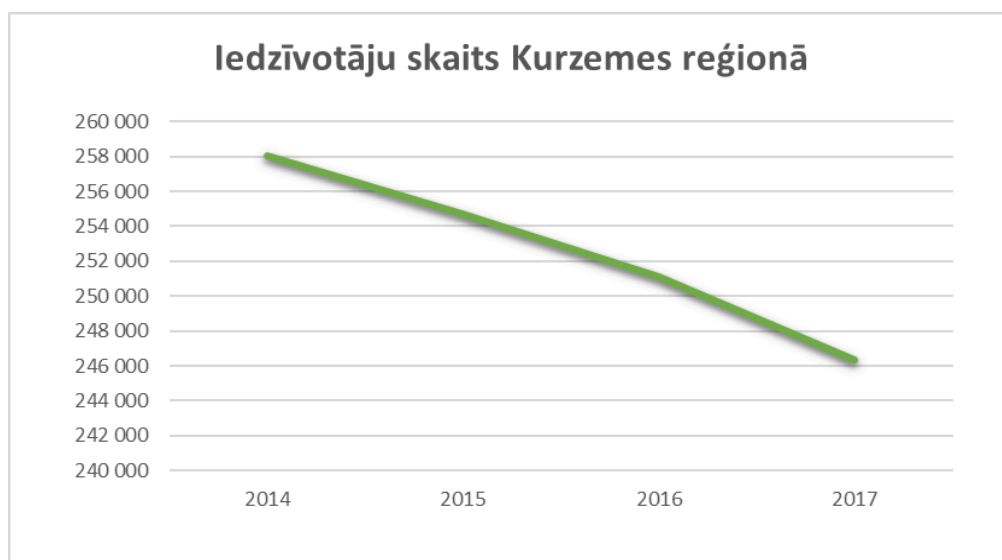
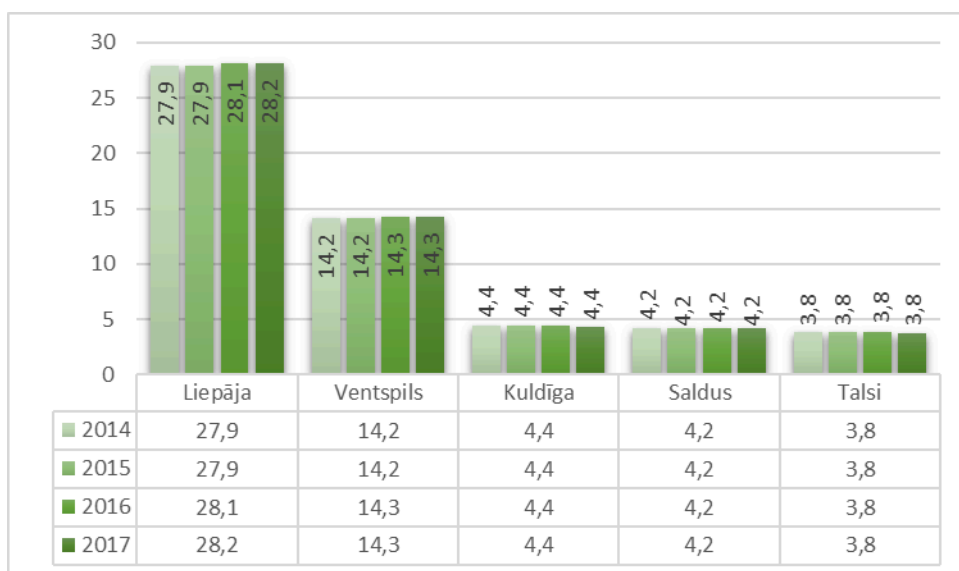
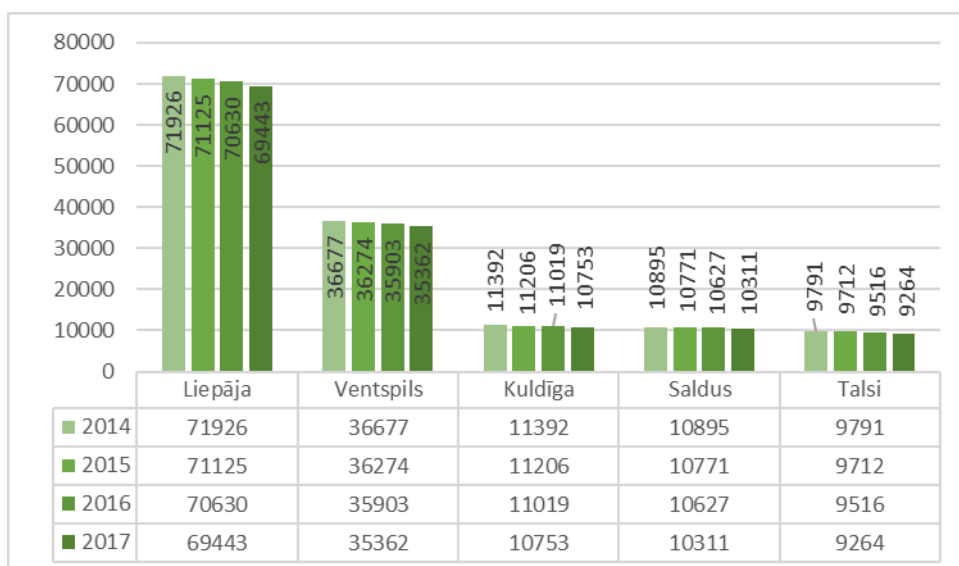
Vidēja termiņa prioritāte „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” paredz veicināt līdzsvarotas apdzīvojuma struktūras saglabāšanu reģionā, veicinot nodarbinātību reģionā un darbaspēka mobilitāti, attīstot dažādus pakalpojumus, kas rada Kurzemes reģionu par patīkamu dzīvesvietu.

Vidēja termiņa prioritātes „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzē tika izmantots viens rezultatīvais rādītājs – sk. 6.tabulu.

6.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
16	Iedzīvotāju skaita īpatsvars piecās lielākajās pilsētās no kopējā iedzīvotāju skaita, %	PMLP	54,5 (2014)	54,5	54,86	↑	54,8	55	55

Vidēja termiņa prioritātes „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītājs ir iedzīvotāju skaita īpatsvars piecās lielākajās pilsētās no kopējā iedzīvotāju skaita reģionā. Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2017.gadā Kurzemes reģiona 5 lielākajās pilsētās (Liepāja, Ventspils, Kuldīga, Saldus un Talsi) bija 135 133, kas ir 54,86% no reģiona iedzīvotājiem. Iedzīvotāju skaits gan Kurzemes reģionā kopumā, gan arī katrā no 5 lielākajām pilsētām, laika posmā no 2014. gada līdz 2017. gadam ir samazinājies (sk.15.a, b, c attēlu). Taču ir tendence, ka palielinās iedzīvotāju skaita īpatsvars 2 lielākajās pilsētās Liepājā un Ventspilī - no kopējā iedzīvotāju skaita reģionā. Kopumā 2014. un 2015.gadā 5 lielākajās reģiona pilsētās dzīvoja aptuveni 54,5 %, 2016.gadā 54,8, bet 2017.gadā – 54,86 no kopējā iedzīvotāju skaita Kurzēmē. Jau 2016. gadā ir sasniegta norādītā vēlamā vērtība 2018. gadam, un, saglabājot šādu tendenci, tiks sasniegta arī 2020. gada rādītāja vērtība.

15.a, b, c attēls. Iedzīvotāju skaita un īpatsvara izmaiņas piecās lielākajās pilsētās un pārējā Kurzemes reģiona teritorijā (Avots: PMLP)

2.7. Vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

Vidēja termiņa prioritāte „Sasniedzamā Kurzeme 2020” paredz veicināt efektīvas reģionālās transporta sistēmas plānošanu, nodrošinot iedzīvotāju mobilitāti un pakalpojumu pieejamību, veicināt videi draudzīga transporta – elektromobilitātes attīstību, veloceļu infrastruktūras attīstību, multimodālās transporta sistēmas attīstību un iekļaušanos Eiropas vienotajā transporta telpā, un sekmēt reģiona ostu pakalpojumu attīstību. Prioritātes mērķis ir nacionālas, reģionālas un novadu nozīmes attīstības centru sasniegšanas uzlabošana.

Vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzē tika skatīti divi rezultatīvie rādītāji (sk. 7.tabulu).

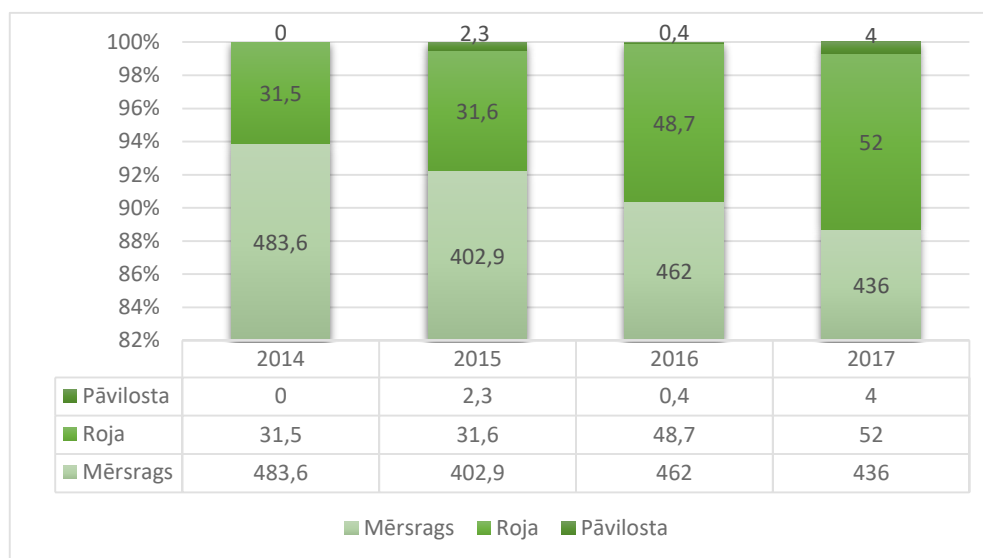
7.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniegšanā vērtība					
				2016 (ja nav norādīts citādi)	2017 (ja nav norādīts citādi)	Attīstības tendence	2018	2020	2030
17	Kravu apgrozījums mazajās ostās, tūkst. t.	SM	417 (2013)	500 511,1	491,9	⇒	600	700	1000
18	Elektrotransportlīdzekļu (ETL) ātrās uzlādes staciju skaits	KPR	0 (2014)	2 1 (CSDD)	13	↑	10	20	30

Par vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāju tika izvirzīts kravu apgrozījums Kurzemes reģiona mazajās ostās. Mazo ostu kravu apgrozījumam un tā pieaugumam ir svarīga nozīme apkārtējo reģionu attīstībā – tiek sakārtoti ceļi, radītas jaunas darbavietas, veicināta ekonomiskā attīstība. Pēc Satiksmes ministrijas datiem, no dotā bāzes gada (2013), kravu apgrozījums Kurzemes mazajās ostās līdz 2016. gadam palielinājās par 22,6%, 2016.gadā Kurzemes reģionā mazo ostu kravu apgrozījums sasniedza 511,1 tūkst.t (sk.16.att.). 2017.gadā vērojams neliels apgrozījuma samazinājums – 491,9 tūkst.t, kas ir par 19,2 tūkst.t jeb 3,8% mazāk kā 2016.gadā. Mērsraga ostā bijis samazinājums, bet Rojā un Pāvilostā pieaugums, pie tam Pāvilostā tas ir lielākais kopš 2015.gada. No pārkrautajām kravām mazajās ostās izteikti dominē nosūtītās kravas ~85%.

Vislielākais kravu apgrozījums no Kurzemes mazajām ostām ir Mērsraga ostā, 2017.gadā tā apjoms gan nedaudz samazinājies. Starp pārkrautajām kravu grupām Mērsraga ostā galvenokārt

dominē kokmateriāli, to īpatsvars kopējā pārkrauto kravu struktūrā pārsniedz 50%, tad seko beramkravas (t.sk. granīta un akmens šķembas) un koksnes šķelda. Rojas ostā arī kravu apgrozījums nedaudz palielinās. No valsts mēroga skatoties, Rojas ostā veiktie kravu pārvadājumi ir salīdzinoši nelieli, bet tiem ir būtiska ietekme uz reģiona ekonomisko aktivitāti. Galvenokārt ostā tiek pārkrauta koksne (>80%) un nozvegotās zivis. Pāvilostā kravu apgrozījums ir pieaudzis saistībā ar ostas rekonstrukcijas un renovācijas darbiem. Pāvilostas osta galvenokārt darbojas kā zvejas un jahtu osta⁷.

16.attēls. Kravu apgrozījums Kurzemes reģiona mazajā ostās, tūkst.t (Avots: SM)

Vidēja termiņa prioritātes „Sasniedzamā Kurzeme 2020” viens no izvirzītajiem sasniegšanas rādītājiem ir elektrotransportlīdzekļu (ETL) ātrās uzlādes staciju skaita pieaugums. Bāzes vērtības gadā (2014) ETL ātrās uzlādes stacijas Kurzemes reģionā vēl nebija. 2016. gadā Kurzemes reģionā bija 1 ETL ātrās uzlādes stacija -Talsu novads, Ģibuļu pagasts, „Dumbri” (Spāre) ar jaudu 22 kW⁸. Saskaņā ar 2016. gada aprīlī noslēgto vienošanos par Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētā projekta “Elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras izveidošana” īstenošanu, CSDD veic nacionālā līmeņa uzlādes staciju tīkla izveidošanu, kas nodrošinātu, ka elektromobiļus ir iespējams pilnvērtīgi izmantot līdzvērtīgi tradicionālajiem iekšdedzes motoru transportlīdzekļiem, neuztraucoties par attāluma ierobežojumu. Uzlādes staciju tīkla izveidošana paredzēta vairākos posmos, uzstādot elektromobiļu uzlādes stacijas gan uz valsts galvenajiem autoceļiem (TEN-T ceļiem) vai tiešā

⁷ Avots: Satiksmes Ministrija,

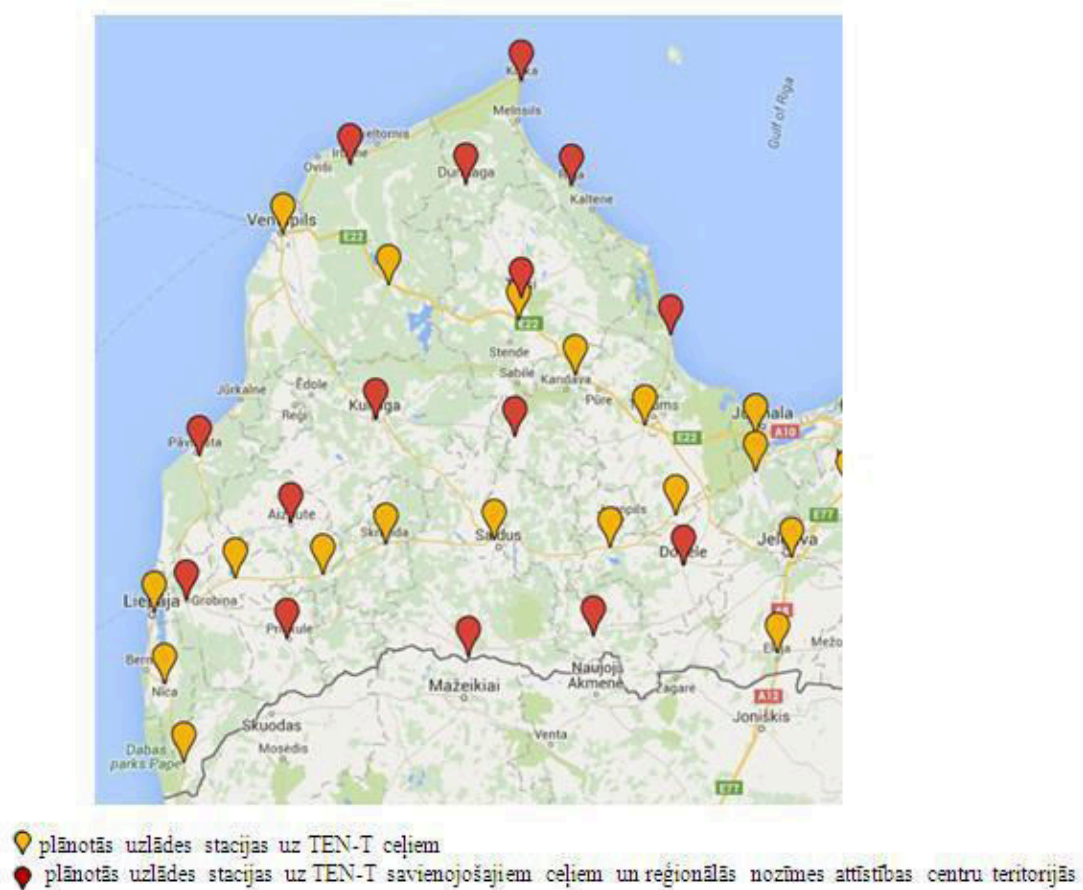
http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_5347_Latvijas_ostu_attistibas_programma_final_2505_2015.pdf

⁸ Avots: CSDD, <http://www.e-transport.org/index.php/features-mainmenu-47>

to tuvumā, gan uz TEN-T ceļus savienojošiem reģionālajiem ceļiem un apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu virs 5000⁹.

Pēc portālā <http://portal.e-mobi.lv/lv/> pieejamās informācijas uz 2018.gada 1.jūliju Kurzemes plānošanas reģionā jau bija uzstādītas 13 ETL – Rucavā, Nīcā, Lieģos, Kalvenē, Skrundā, Liepājā, Saldū, Bikstos, Kuldīgā, Talsu novada Lībagu pagastā, Talsos, Ugālē un Ventspilī. Ir pārsniegta vēlamā sasniedzamā vērtība 2018.gadam, kas bija norādīta 10 un ir iespējams sasniegt arī 2020.gadā plānotās 20 ETL.

17. attēlā parādīts potenciāli iespējamais Latvijas nacionālais ETL ātrās uzlādes tīkla ģeogrāfiskais izvietojums Kurzēmē. Pēc Satiksmes ministrijas informācijas, ETL uzlādes infrastruktūras izveides uz TEN-T ceļiem izpildes termiņš ir 31.12.2018., bet ETL uzlādes infrastruktūras izveides uz TEN-T ceļus savienojošiem reģionālajiem ceļiem un apdzīvotās vietās izpildes termiņš 31.12.2022.¹⁰

17.attēls. Potenciāli iespējamais Latvijas nacionālais ETL ātrās uzlādes tīkla ģeogrāfiskais izvietojums Kurzēmē¹¹

⁹ Avots: CSSD, <http://www.e-transport.org/index.php/jaunumi/170-turpinas-elektrisko-transportlīdzekļu-uzlādes-tīkla-izveidšana>

¹⁰ Avots: Satiksmes ministrija, www.sam.gov.lv/images/modules/items/DOC/item_6264_ETL_plans210716.doc

¹¹ Avots: Satiksmes ministrija, www.sam.gov.lv/images/modules/items/DOC/item_6264_ETL_plans210716.doc

2.8. Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” sasniegšanas rādītāji

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemnieki 2020” paredz veicināt Kurzemes reģiona iedzīvotāju veselību veicinošas aktivitātes un slimību profilaksi, veidot drošu dzīvesvidi un sociāli iekļaujošu sabiedrību, nodrošināt dažādām mērķgrupām kvalitatīvus un atbilstošus sociālos pakalpojumus, institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu pieejamību tuvāk dzīvesvietai.

Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” sasniegšanas analīzē tika analizēti 5 rezultatīvie rādītāji (sk. 8.tabulu).

8.tabula. Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)	(ja nav norādīts citādi)				
19	Latvijas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla dalībnieču - pašvaldību skaits	SPKC	5 (2014)	5 18	18	↑	6	7	11
20	Labiekārtotu peldvietu skaits Kurzemes reģionā	VI	14 (2013)	16 14	14	⇒	18	21	30
21	Personu skaits ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās	VSAC Kurzeme	802 (2013)	780 772	732	↑	680	508	325
22	Pašvaldību, kurās ir pieejama aprūpe mājās, skaits	Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs	13 (2013)	16 12	12	⇒	18	19	20
23	Iedzīvotāju skaits uz 1 sociālo darbinieku pašvaldībā	Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs	1215 (2014)	1200 1231 (LM)	1276	↑	1180	1150	1000

Prioritātes rīcības virziena RV16 - veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšana un popularizēšana, atbalstāmas darbības vērstas uz veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšanu un popularizēšanu, kā arī veselīgas aprūpes pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstību un integrētas sporta, atpūtas un veselīga dzīvesveida infrastruktūras plānošanu un attīstību, pašvaldību iesaiste Nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā.

Viens no vidējas termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” rādītājiem ir pašvaldību skaits, kuras darbojas Latvijas nacionālajā veselīgo pašvaldību tīklā (NVPT). No Kurzemes reģiona pašvaldībām, NVPT kopš pirmsākumiem (2013. gada oktobra) darbojas 6 pašvaldības – Liepājas pilsēta, Kuldīgas, Nīcas, Priekules, Rucavas un Skrundas novadi. Pēc SPKC apkopotās informācijas, 2016. gadā NVPT piedalījās 18 Kurzemes reģiona pašvaldības (nav iesaistījušies Durbes un Vainodes novadi) un situācija nemainījās arī 2017.gadā – sk. 18.attēlu. Izvirzītā vēlamā sasniedzamā vērtība ir sasniegta un pārsniegta pat 2030. gada vērtība.

18.attēls. Latvijas nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) dalībnieces Kurzemes reģionā¹²

Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” rādītājs ir labiekārtotu jeb oficiālu peldvietu skaits Kurzemē. Oficiālās peldvietas ir peldēšanai paredzētas un higiēnas prasībām atbilstošas vietas, kas atrodas jūras piekrastē vai pie iekšzemes ūdeņiem un kas ietver noteiktu labiekārtotu sauszemes daļu un peldvietas ūdens daļu, ko cilvēki izmanto atpūtai peldsezonas laikā. Pēc

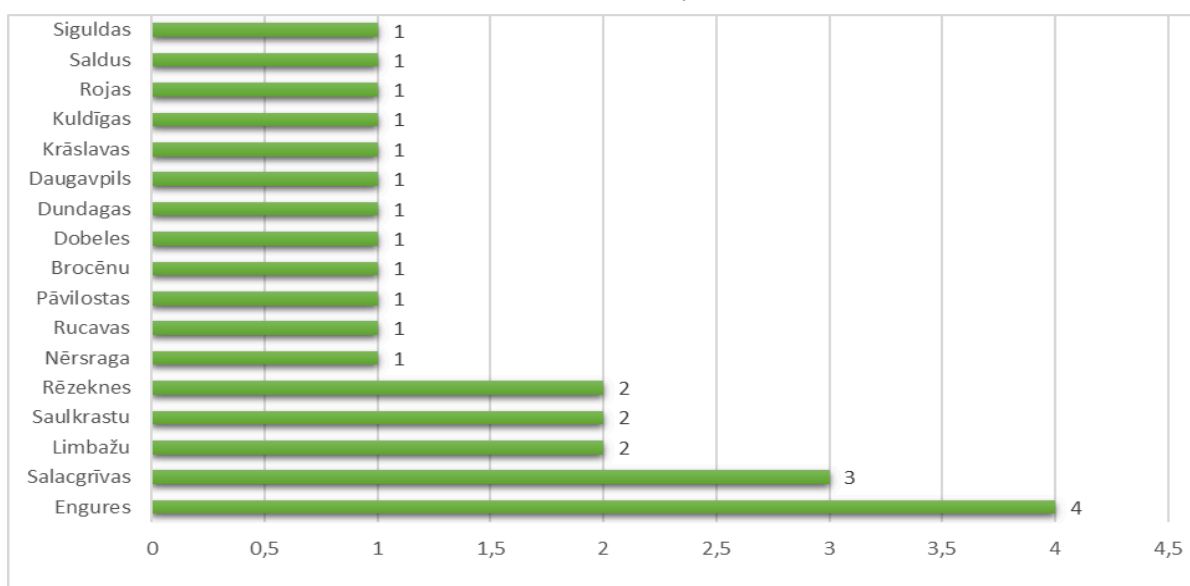
¹² Avots: SPKC, <https://spkc.gov.lv/lv/veseligas-pasvaldibas1/nacionalais-veseligo-pasvaldib>

Veselības inspekcijas datiem, oficiālo peldvietu skaits Kurzēmē nav mainījies no 2013. gada līdz 2017. gadam - 14 peldvietas (19.att. Vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gadā (16 labiekārtotas peldvietas) nav sasniegta un varētu būt problemātiska arī turpmāko gadu vērtības (2018.gadā - 18) sasniegšana.

Kurzemes peldvietu ūdeņu kvalitāti 2017.gadā Veselības inspekcija novērtējusi kā izcilu. 2016. gadā 17 peldvietas no pavisam 56 oficiālajām Latvijas peldvietām (30,4 %) bija ieguvušas starptautiskā „Zilā karoga” peldvietas statusu, kas apliecina peldvietas atbilstību izcilai ūdens kvalitātei un rindai papildu kritēriju, kādi ir izvirzīti šim starptautiskajam tūrisma un peldvietu apsaimniekošanas augstu kvalitāti apliecinotajam sertifikātam. 2017.gadā Latvijā “Zilā karoga” statusu bija ieguvušas jau 18 peldvietas (32% no visām).

Gan 2016. gada, gan 2017.gada peldsezonās starptautiskā „Zilā karoga” statusu Kurzemes reģionā ieguva 5 peldvietas no 14 oficiālajām (35,7%):

- ☐ 3 Liepājas pilsētas peldvietas - Beberliņu karjerā, kā arī jūras piekrastes peldvietas „Dienvidrietumu peldvieta” un „Pludmale pie stadiona”;
- ☐ Ventspils pilsētas pludmale;
- ☐ Kuldīgas pilsētas Ventas upes peldvieta „Mārtiņsala”.¹³

19.attēls. Oficiālo peldvietu skaits Latvijas novados 2017.gadā¹⁴

Prioritātes rīcības virziena RV17 - sociāli atstumto, riskam pakļauto grupu nodarbinātības un sociālās iekļaušanās veicināšana- plānotās darbības ir deinstitucionalizācijas plāna izstrāde un īstenošana, sociālo pakalpojumu programmas aktualizācija un īstenošana, kā arī sociālo pakalpojumu attīstības uzraudzība un sadarbības jautājumu koordinēšana starp pašvaldībām un sociālo pakalpojumu sniedzējiem u.c.

Viens no vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” rādītājiem ir personu skaits ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās. Kurzemes reģionā ir Labklājības ministrijas pakļautībā esošs

¹³ Avots: VI, <http://www.vi.gov.lv/lv/vides-veselib/peldudens/peldudens-monitorings>

¹⁴ Avots: VI, [http://www.vi.gov.lv/uploads/files/Parskats_peldvietu_udens_kvalitate_2017\(1\).pdf](http://www.vi.gov.lv/uploads/files/Parskats_peldvietu_udens_kvalitate_2017(1).pdf)

Valsts sociālās aprūpes centrs "Kurzeme", kurš īsteno valsts politiku ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas jomā. Salīdzinot ar bāzes gadu (2013), personu skaits ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās, ir samazinājies. Pēc VSAC Kurzeme datiem uz 01.01.2017. bija apstiprināta 761 klientu vieta, bet faktiskais klientu skaits - 732¹⁵. 2017.gada sasniegtā vērtība ir ar pozitīvu tendenci.

Kurzemes reģionā tiek realizēts projekts „Kurzeme visiem” kā daļa no Latvijā notiekošā deinstitucionalizācijas (DI) procesa. Projekta „Kurzeme visiem” mērķis ir ilgtermiņā palielināt Kurzemes reģionā ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā personām ar invaliditāti un bērniem, tādējādi samazinot personu skaitu ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās.

Veiksmīgi realizējot šo projektu, vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” rezultatīvo rādītāju par personu skaitu ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās ir iespējams sasniegt - norādītā vēlamā sasniedzamā vērtība 2018.gadam plānota 680 personas.

Pēc Labklājības ministrijas datiem Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, no bāzes gada (2013) līdz 2015. gadam nedaudz mainījies pašvaldību skaits, kurās ir pieejama aprūpe mājās. No Kurzemes reģiona pašvaldībām 12 pašvaldībās ir pieejama aprūpe mājās (Liepājas un Ventspils pilsētās, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Kuldīgas Nīcas, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas un Talsu novados) un šis skaits pēdējā gada laikā nav mainījies¹⁶. Trijās pašvaldībās pakalpojumus nodrošina pašvaldība, bet deviņās šie pakalpojumi tiek pirkti. Kā vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gada bija 16 pašvaldības un tā netika sasniegta un varētu būt problemātiski sasniegt 2018.gadā plānotās 18 un 2020.gadā plānotās 19.

Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemnieki 2020” rādītājs ir arī iedzīvotāju skaits uz 1 sociālo darbinieku pašvaldībā. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka, lai nodrošinātu iedzīvotāju vajadzību profesionālu izvērtēšanu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu, katrā pašvaldībā jābūt vismaz vienam sociālā darba speciālistam uz katriem tūkstoš iedzīvotājiem. Šī vēlamā sasniedzamā vērtība ir norādīta arī *Kurzeme2020* rezultatīvajos rādītājos uz 2030. gadu. Bāzes gadā (2014) uz 1 sociālo darbinieku Kurzemes reģiona pašvaldībās vidēji bija 1215 iedzīvotāji, vēlamā sasniedzamā vērtība 2016. gadā - 1200 iedzīvotāji - nav sasniegta. 2016. gadā pēc LM¹⁷ datiem uz 1 sociālo darbinieku vidēji bija 1231 iedzīvotājs, bet 2017.gadā bija 193 sociālie darbinieki jeb 1 sociālais darbinieks uz 1276 iedzīvotājiem, norādot uz tendenci pieaugt, nevis samazināties, kā plānots.

¹⁵ Avots: VSAC Kurzeme, http://www.vsackurzeme.gov.lv/images/Dokumenti/Darbibas_Strategija/Scan10004.PDF

¹⁶ Avots: LM, <http://www.lm.gov.lv/text/3863>

¹⁷ Avots: <http://www.lm.gov.lv/text/3863> Valsts statistikas pārskatu kopsavilkums. Pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību novada/republikas pilsētas pašvaldībā 2017. gadā (Tabula 1.1.).

2.9. Ilgtermiņa stratēģiskais mērķis „GLOBĀLĀ SAISTĪBA UN ATVĒRTĪBA”

Vērsts uz reģiona, vietas, indivīdu atvērtību, globālo iespēju izmantošanu, kas panākams ar izmaiņām pārvaldībā, kas virzītas uz sadarbību.

Mērķis “Globālā saistība un atvērtība” ir reģiona atbilde uz jaunajiem attīstības izaicinājumiem.

Mērķis vērsts uz globālo integrēšanos. Ilgtermiņā būtiski jāpalielina vietu konkurētspēja.

2.10. Vidēja termiņa prioritātes „Sadarbības Kurzeme 2020” sasniegšanas rādītāji

Vidēja termiņa prioritāte „Sadarbības Kurzeme 2020” paredz sadarbības tīkla attīstību reģiona konkurētspējas veicināšanai un efektīvai pārvaldībai.

Vidēja termiņa prioritātes „Sadarbības Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzē tika skatīti 2 rezultatīvie rādītāji (sk.9.tabulu).

9.tabula. Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Sadarbības Kurzeme 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)					
24	KPR sadarbības partneru skaits	KPRA	43 (2015)	52 128	26	↑	59	64	75
25	Īstenoto sadarbības projektu skaits	KPRA	(2014)	14 6	14	↓	16	18	31

2017. gadā KPR īstenojis 14 sadarbības projektus:

1. „Baltijas izaugsme – liela mēroga gliemeņu audzēšanas attīstība Baltijas jūrā”
2. „Moderns un pievilcīgs mazo ostu tīkls ar interaktīvu pārrobežu informācijas sistēmu, kopēju mārketingu un uzlabotiem ostu pakalpojumiem”.
3. „Kurzeme visiem”
4. „Atvērtība dažādībai kopienu izglītībā”
5. “Dabas tūrisms visiem”

6. „Uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas izveide un pieejamība Zemgalē, Kurzemē un Ziemeļļietuvā”
7. „Starptautiskais kultūras maršruts “Baltu ceļš”
8. „Saredzi citādāk”
9. „Pārgājienu maršruts gar Baltijas jūras piekrasti Latvijā un Igaunijā”
10. “Drošība piekrastē un jūras teritorijā Latvijā un Igaunijā”
11. “Uzlabota jahtu ostu infrastruktūra un ostu tīkla attīstība Igaunijā un Latvijā”
12. „Industriālā mantojuma atdzīvināšana tūrisma attīstībai”
13. „Baltijas jūras reģions kā makšķerēšanas tūrisma galamērķis un tā attīstība, veicināšana un ilgtspējīga pārvaldība”
14. „Latvijas simtgades pasākuma Reģionu dienas aktivitātes “Dāvana Latvijai - elektroniska ainavu dārgumu krātuve “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt”” nodrošināšana”

KPR sadarbības partneru skaits 2016. gadā īstenotajos sadarbības projektos strauji palielinājās, salīdzinot ar rezultatīvajos rādītājos doto bāzes gadu (2015), tika sasniegta un pārsniegta norādītā vēlamā sasniedzamā vērtība gan uz 2020., gan uz 2030. gadu. 2017.gadā KPR sadarbības partneru skaits bija 26, taču iespējams, ka pielietota atšķirīga uzskaites metode.

2.11.Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemes tēls 2020”

sasniegšanas rādītāji

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemes tēls 2020” paredz veikt mārketinga pasākumus ar mērķi attīstīt Kurzemes reģiona tūrisma un uzņēmējdarbības nozares, veicinot Kurzemes atpazīstamību un vietas identitātes nostiprināšanos.

Prioritātes rīcības virziens RV22- reģiona mārketinga vietas identitātes stiprināšanai – vērsts uz etnogrāfisko novadu un kultūras mantojuma popularizēšanu un izmantošanu Kurzemes tūrisma mārketingā. Arī rīcības virzienā RV23- reģiona mārketinga tūrismam un uzņēmējdarbības attīstībai- plānotās darbības saistītas ar mārketinga pasākumiem tūrisma veicināšanai un investoru piesaistei.

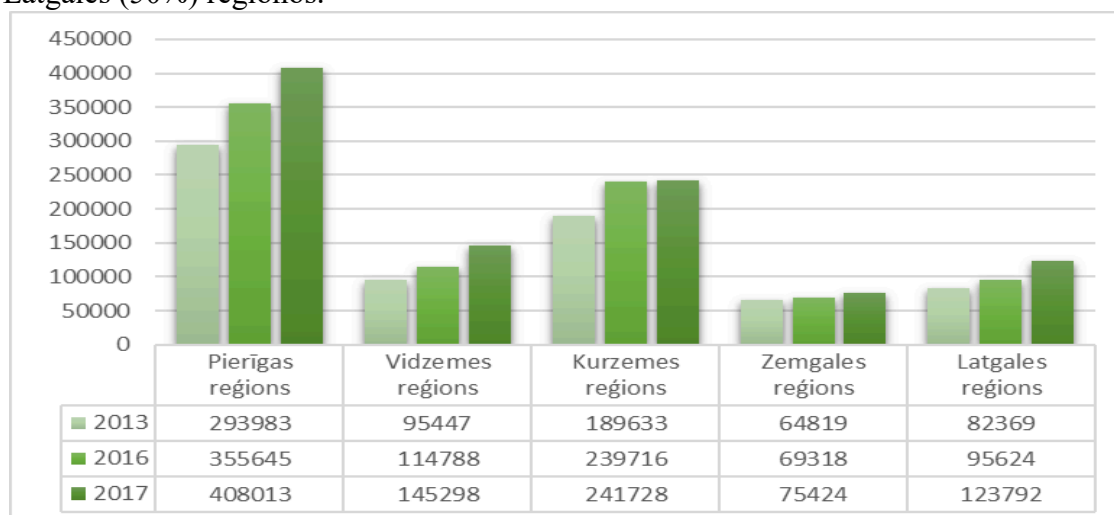
Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemes tēls 2020” sasniegšanas analīzē tika skatīti 2 rezultatīvie rādītāji – sk. 10.tabulu.

10.tabula Kurzeme2020 ieviešanas uzraudzības rezultatīvie rādītāji vidēja termiņa prioritātes „Kurzemes tēls 2020” sasniegšanai

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniedzamā vērtība					
				2016	2017	Attīstības tendence	2018	2020	2030
				(ja nav norādīts citādi)					
26	Viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits (tūkst.)	CSP	189,6 (2013)	195 239,7	241,7	↑	204	214,2	294
27	Viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto ārvalstu viesu skaits (tūkst.)	CSP	54,6 (2013)	56,1 72,4	77,2	⇒	58	61,7	87,4

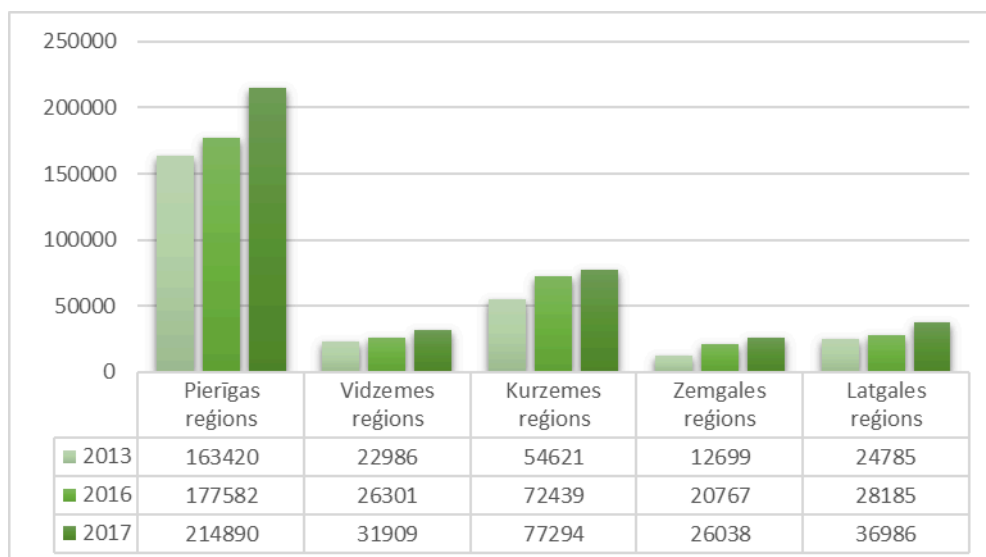
Vidēja termiņa prioritātes „Kurzemes tēls 2020” sasniegšanas rādītāji ir saistīti ar tūrisma viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpotais kopējais personu skaits un ārvalstu viesu skaits. Kurzemes reģionā 2017. gadā abi šie rādītāji turpinājuši augt un ir pārsniegtas 2020.gadam norādītās sasniedzamās vērtības.

Salīdzinot ar citiem Latvijas reģioniem, Kurzemē viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto personu skaits ir viens no lielākajiem – lielāks tas ir tikai Pierīgas statistiskajā reģionā (sk. 20.un 21.attēlu). Kopumā Kurzemes reģionā apkalpoti 24% no kopējā visos reģionos apkalpoto personu skaita. Apkalpoto personu skaita pieaugums % laika posmā no 2013. gada līdz 2017. gadam Kurzemes reģionā ir bijis 27%, bet vislielākais pieaugums bijis Vidzemes (52%) un Latgales (50%) reģionos.

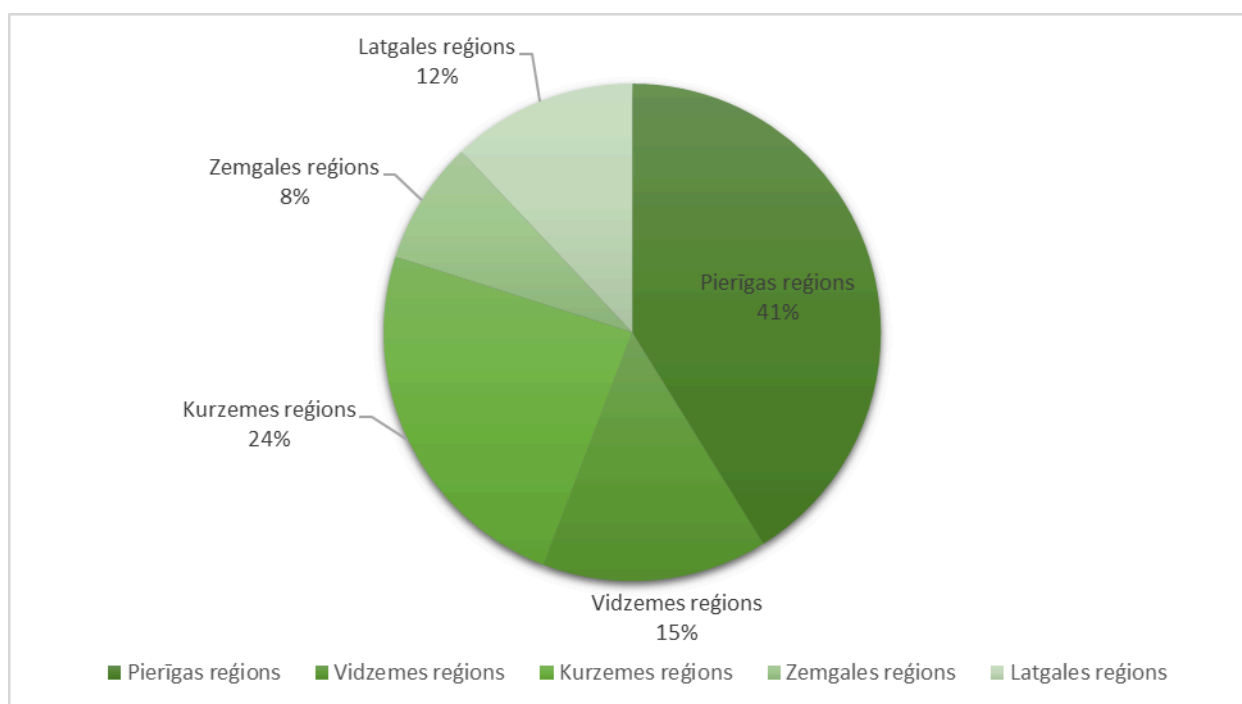
20.attēls. Viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto personu skaits statistiskajos reģionos

(Avots: CSP)

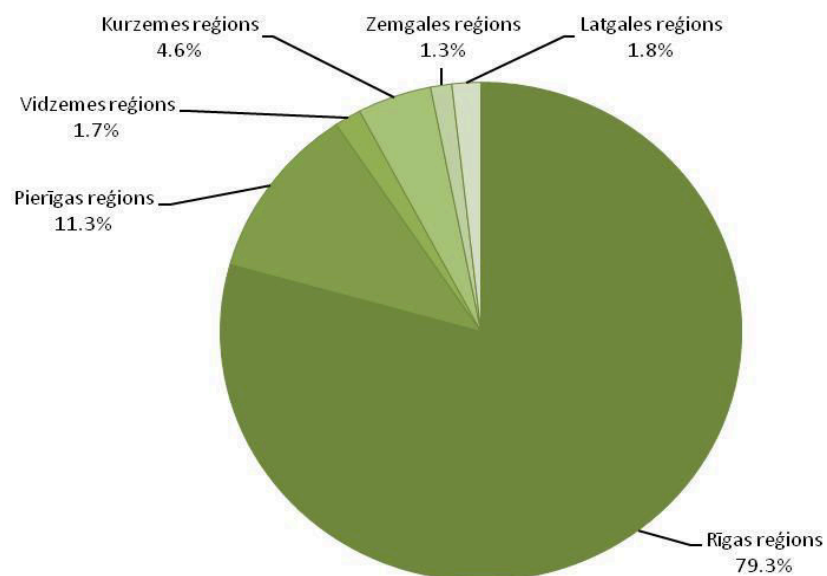
21.attēls. Viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto ārvalstu personu skaits statistiskajos reģionos (Avots: CSP)

Analizējot CSP datus par viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto personu skaitu 2017.gadā, konstatējams, ka to lielākā daļa ir Pierīgas statistiskajā reģionā, bet no pārējiem Latvijas reģioniem lielākais apkalpoto personu īpatsvars ir Kurzemes reģionā (24%) –sk.

22.attēls. Viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto personu % sadalījums statistiskajos reģionos 2017.gadā (Avots: CSP)

Viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto ārvalstu personu īpatsvars vēl vairāk koncentrējies Pierīgas statistiskajā reģionā, Kurzemes reģionā 2017.gadā tika apkalpoti 20% no ārvalstu viesiem – sk. 23.attēlu.

23.attēls. Viesnīcās un citās tūrisma mītnēs apkalpoto ārvalstu personu % sadalījums statistiskajos reģionos 2017.gadā (Avots: CSP)

Izvērtējuma kopsavilkums

Uzraudzības pārskatā tika analizēti 27 rezultatīvie rādītāji, kas pakārtoti trim ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem un 8 vidēja termiņa prioritātēm.

ILGTERMIŅA STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS “GUDRA ATTĪSTĪBA”

Vērsts uz domāšanas un rīcību maiņu, kas panākami ar ieguldījumiem izglītībā, zinātnē, radošajās industrijās, mainot sabiedrības vidi, attīstot uzņēmējdarbības domāšanu.

Mērķis vērsts uz ekonomiskas attīstību.

Izvērtējot ilgtermiņa stratēģiskā mērķa “Gudra attīstība” rezultatīvos rādītājus, kopējā izmaiņu tendence ir **neitrāla**. No 4 rezultatīvajiem rādītājiem nav sasniegts viens – nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR, bet kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju no 2014.gada līdz 2016.gadam pieauga, taču 2017.gadā samazinājās zem 2014.gada vērtības.

Vidēja termiņa prioritāte “Zināšanu Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Zināšanu Kurzeme 2020” paredz uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības attīstību.

Šīs prioritātes tendence trijiem rādītājiem ir pozitīva, t.sk. iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību 30-34 gadu vecuma grupā un iedzīvotāju īpatsvars 20-64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā, sasniedzis vēlamās vērtības 2020.gadam. Savukārt studējošo skaits augstskolās uz 10 000 iedzīvotājiem no 2013.gada līdz 2016.gadam pieauga, bet 2017.gadā būtiski samazinājās, kas skaidrojams ar iedzīvotāju novecošanos un kopējā skaita samazināšanos. Izvērtējot kopumā, prioritātes „Zināšanu Kurzeme 2020” tendence ir **pozitīva**.

Vidēja termiņa prioritāte “Radošā Kurzeme 2020”

Prioritāte vērsta uz Kurzemes dabas un kultūras telpas attīstību.

Tika izvirzīts viens rezultatīvais rādītājs, kurš parāda **negatīvu** tendenci, jo patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājāsaimniecības locekli turpina samazināties.

Vidēja termiņa prioritāte “Zaļā Kurzeme”

Vidēja termiņa prioritāte „Zaļā Kurzeme 2020” paredz veicināt ecoefektivitāti un „zaļās” inovācijas, veicinot dabas resursu ilgtspējīgu un alternatīvo energoresursu izmantošanu. Vidēja termiņa prioritātes „Zaļā Kurzeme 2020” sasniegšanas analīzei tika izmantoti divi rezultatīvie rādītāji, kuri ir ar augšupejošu **pozitīvu** tendenci un tuvojas 2030. gada vēlamajām vērtībām.

ILGTERMIŅA STRATĒGISKAIS MĒRĶIS “PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE”

Vērsts uz **dzīves un darbības vides maiņu**, kas panākams ar mērķtiecīgām izmaiņām dzīves un darba vidē koncentrējoties uz vietu orientētu attīstību.

Mērķis vērsts uz vietu attīstību.

Mērķa izvērtēšanai tika izmantoti 4 rezultatīvie rādītāji, no kuriem 2 ir ar [pozitīvu](#) tendenci. Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts reģionālajiem autoceļiem nav būtiski mainījies no 2016.gada, taču jau 2016.gadā tas pārsniedza 2030.gadam vēlamu vērtību. Viens rādītājs – autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem ir zemāks kā bāzes gadā, taču ar tendenci pieaugt. Viens rādītājs ir nedaudz samazinājies, taču kopumā mērķa sasniegšanai ir [pozitīva](#) tendence.

Vidēja termiņa prioritāte “Dzīvesvieta Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Dzīvesvieta Kurzeme 2020” paredz veicināt līdzsvarotas apdzīvojuma struktūras saglabāšanu reģionā, veicinot nodarbinātību reģionā un darbaspēka mobilitāti, attīstot dažādus pakalpojumus, kas rada Kurzemes reģionu par patīkamu dzīvesvietu. Šai prioritātei ir [pozitīva](#) attīstības tendence. Salīdzinot ar bāzes gadu (2014), iedzīvotāju skaita īpatsvars piecās lielākajās pilsētās no kopējā iedzīvotāju skaita ir pieaudzis un ir nedaudz pārsniedzis 2020. gada vēlamu rezultātu.

Vidēja termiņa prioritāte “Sasniedzamā Kurzeme 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Sasniedzamā Kurzeme 2020” paredz veicināt efektīvas reģionālās transporta sistēmas plānošanu, nodrošinot iedzīvotāju mobilitāti un pakalpojumu pieejamību, veicināt videi draudzīga transporta – elektromobilitātes attīstību, veloceļu infrastruktūras attīstību, multimodālās transporta sistēmas attīstību un iekļaušanos Eiropas vienotajā transporta telpā, un sekmēt reģiona ostu pakalpojumu attīstību.

Kravu apgrozījums no 2013. gada līdz 2016.gadam ir pieauga, bet 2017.gadā nedaudz samazinājās. Taču otra rezultatīvā rādītāja izvirzītā vēlamā vērtība ir pārsniegusi 2018.gadam plānoto – šobrīd KPR teritorijā atrodas 13 elektrotransportlīdzekļu ātrās uzlādes stacijas. Kopumā prioritātes attīstības tendence vērtējama kā [pozitīva](#).

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemnieki 2020”

Vidēja termiņa prioritāte „Kurzemnieki 2020” paredz veicināt Kurzemes reģiona iedzīvotāju veselību veicinošas aktivitātes un slimību profilaksi, veidot drošu dzīvesvidi un sociāli iekļaujošu sabiedrību, nodrošināt dažādām mērķgrupām kvalitatīvus un atbilstošus sociālos pakalpojumus, institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu pieejamību tuvāk dzīvesvietai.

Šīs prioritātes vērtēšanai tika izmantoti 5 rezultatīvie rādītāji, kuru kopējā tendence ir pozitīva. Latvijas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīklā ir iesaistījušās 18 KPR pašvaldības, līdz ar to 2030. gada vēlamais rezultāts (11) jau ir pārsniegts. Negatīva tendence vērojama iedzīvotāju skaita uz 1 sociālo darbinieku pašvaldībā samazinājumā.

ILGTERMIŅA STRATĒGISKAIS MĒRĶIS “GLOBĀLĀ SAISTĪBA UN ATVĒRTĪBA”

Vērsts uz **reģiona, vietas, indivīdu atvērtību, globālo iespēju izmantošanu**, kas panākams ar izmaiņām pārvaldībā, kas virzītas uz sadarbību.

Mērķis vērsts uz globālo integrēšanos.

Vidēja termiņa prioritāte “Sadarbības Kurzeme 2020”

Prioritāte paredz sadarbības tīkla attīstību reģiona konkurētspējas veicināšanai un efektīvai pārvaldībai.

KPR sadarbības partneru skaits 2016. gadā bija 128 (paredzēto 52 vietā), un šis rādītājs 1,7 reizes ir pārsniedzis 2030. gada vēlamo vērtību. 2017. gadā tas bijis 26, taču iespējama atšķirīga uzskaites metodika. Īstenoto sadarbības projektu skaits rādīja negatīvu tendenci, jo paredzēto 14 sadarbības projektu vietā 2016. gadā tika īstenoti vien seši, taču 2017. gadā to skaits pieaudzis līdz 14.

Vidēja termiņa prioritāte “Kurzemes tēls 2020”

Prioritāte paredz veikt mārketinga pasākumus ar mērķi attīstīt Kurzemes reģiona tūrisma un uzņēmējdarbības nozares, veicinot Kurzemes atpazīstamību un vietas identitātes nostiprināšanos.

Šī prioritāte ir ar pozitīvu tendenci, jo viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto gan Latvijas, gan ārvalstu viesu skaits ir ievērojami pieaudzis.

Kopumā Kurzemes plānošanas reģionā attīstības tendence ir pozitīva. Lai arī lielākoties negatīvu tendenci rāda rezultatīvie rādītāji, kurus KPRA nevar tieši ietekmēt, lielāka vērība turpmāk jāpievērš šādiem rezultatīvajiem rādītājiem:

- Nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR;
- Patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu māsaimniecības locekli mēnesī, %;
- Studējošo skaits augstskolās uz 10 000 iedzīvotājiem;
- Kravu apgrozījums mazajās ostās, tūkst. t;
- Iedzīvotāju skaita uz 1 sociālo darbinieku pašvaldībā;
- Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem, %;
- Īstenoto sadarbības projektu skaits.

Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015. - 2030. gadam un Attīstības programmas 2015. - 2020. gadam ieviešanas uzraudzības REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

ID	Rādītājs par Kurzemes reģionu	Datu avots	Bāzes vērtība (gads)	Vēlamā sasniegumā vērtība			
				2016	2018	2020	2030
Ilgtermiņa stratēģiskā mērķa "GUDRA ATTĪSTĪBA" sasniegšanas rādītāji							
1	Mēneša vidējā neto darba samaksa, EUR	CSP	479 (2014)	x	x	564,0	790,0
2	Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR	CSP	7,44 (2012)	x	x	10,0	14,4
3	Nefinanšu investīcijas uz 1 iedzīvotāju, tūkst. EUR	RAIM apr.	2,272 (2011)	x	x	2,7	3,3
4	Tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem	CSP	68 (2013)	x	x	72,0	74,6
Vidēja termiņa prioritātes "Zināšanu Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
5	Studējošo skaits augstskolās uz 10000 iedzīvotājiem	CSP, KPR apr.	106 (2013/14)	107,0	111,0	115,0	116,0
6	Mācību pārtraukušo jauniešu īpatsvars 18-24 gadu vecuma grupā, %	CSP	14,7 (2013)	14,3	13,0	10,0	9,0
7	Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību 30-34 gadu vecuma grupā, %	CSP	28,7 (2013)	29,5	30,8	32,0	34,0
8	Iedzīvotāju īpatsvars 20-64 gadu vecuma grupā, kuri piedalās mūžizglītībā, %	CSP	4,2 (2013)	4,4	4,6	5,0	7,0
Vidēja termiņa prioritātes "Radošā Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
9	Patēriņa izdevumi kultūrai un atpūtai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, %	CSP	6,9 (2013)	6,90	7,00	7,10	7,50
Vidēja termiņa prioritāte "Zaļā Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
10	Kontroles institūcijās reģistrēto bioloģisko lauksaimniecību uzņēmumu skaits	PVD	326 (2013)	332,0	340,0	350,0	480,0

11	Bioloģiskajā lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars no lauksaimniecībā izmantojamās zemes kopplatības reģionā, %	LAD, VZD	5,6 (2013)	5,7	5,8	6,0	10,0
Ilgtermiņa stratēģiskā mērķa "PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE" sasniegšanas rādītāji							
12	Nodarbināto iedzīvotāju īpatsvars 15-64 gadu vecuma grupā, %	CSP	64,4 (2014)	x	x	67,60	71,80
13	Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts reģionālajiem autoceļiem, %	LVC	56,0 (2014)	x	x	60,00	70,00
14	Autoceļu ar melno segumu īpatsvars no valsts vietējiem autoceļiem, %	LVC	30,1 (2014)	x	x	35,00	40,00
15	Iedzīvotāju īpatsvars vecuma grupā no 16-74 gadiem, kas neizmanto internetu sadarbībai ar valsts, pašvaldību vai sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem, %	CSP	23,3 (2014)	x	x	15,00	10,00
Vidēja termiņa prioritātes "Dzīvesvieta Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
16	Iedzīvotāju skaita īpatsvars piecās lielākajās pilsētās no kopējā iedzīvotāju skaita, %	PMLP	54,6 (2014)	54,70	54,80	55,00	55,00
Vidēja termiņa prioritātes "Sasniedzamā Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
17	Kravu apgrozījums mazajās ostās, tūkst. t.	SM	417 (2013)	500,0	600,0	700,0	1000,0
18	Elektrotransportlīdzekļu (ETL) ātrās uzlādes staciju skaits	KPR	0 (2014)	2,0	10,0	20,0	30,0
Vidēja termiņa prioritātes "Kurzemnieki 2020" sasniegšanas rādītāji							
19	Latvijas Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla dalībnieču-pašvaldību skaits	SPKC	5 (2014)	5,0	6,0	7,0	11,0
20	Labiekārtotu peldvietu skaits Kurzemes reģionā	VI	14 (2013)	16,0	18,0	21,0	30,0
21	Personu skaits ilgstošās sociālās aprūpes institūcijās	VSAC Kurzeme	802 (2013)	780,0	680,0	508,0	325,0

22	Pašvaldību, kurās ir pieejama aprūpe mājās, skaits	Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs	13 (2013)	16,0	18,0	19,0	20,0
23	Iedzīvotāju skaits uz 1 sociālo darbinieku pašvaldībā	Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs, CSP	1215 (2014)	1200,0	1180,0	1150,0	1000,0
Ilgtermiņa stratēģiskā mērķa "GLOBĀLĀ ATTĪSTĪBA UN ATVĒRTĪBA" sasniegšanas rādītāji							
Vidēja termiņa prioritātes "Sadarbības Kurzeme 2020" sasniegšanas rādītāji							
23	KPR sadarbības partneru skaits	KPRA	43 (2015)	52,0	59,0	64,0	75,0
24	Īstenoto sadarbības projektu skaits	KPRA	[2014]	14,0	16,0	18,0	31,0
Vidēja termiņa prioritātes "Kurzemes tēls 2020" sasniegšanas rādītāji							
25	Viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits (tūkst.)	CSP	189,6 (2013)	195,0	204,0	214,2	294,0
26	Viesnīcās un citās tūristu mītnēs apkalpoto ārvalstu viesu skaits (tūkst.)	CSP	54,6 (2013)	56,1	58,0	61,7	87,4